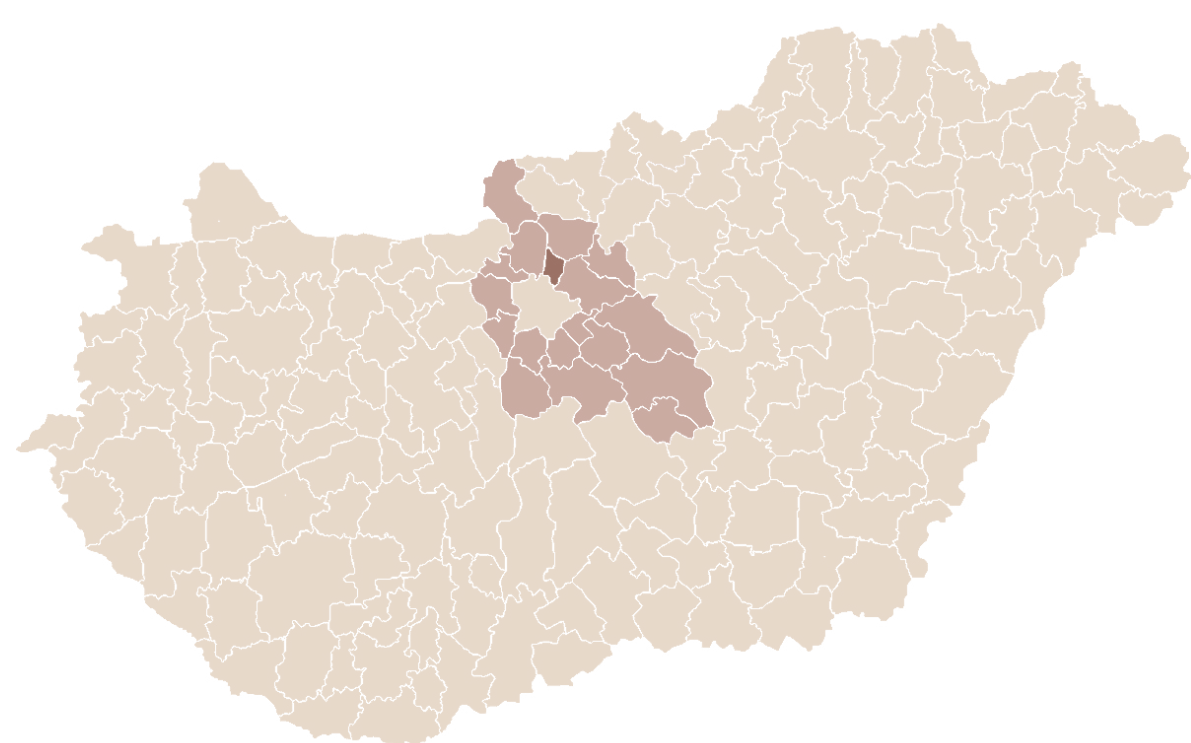

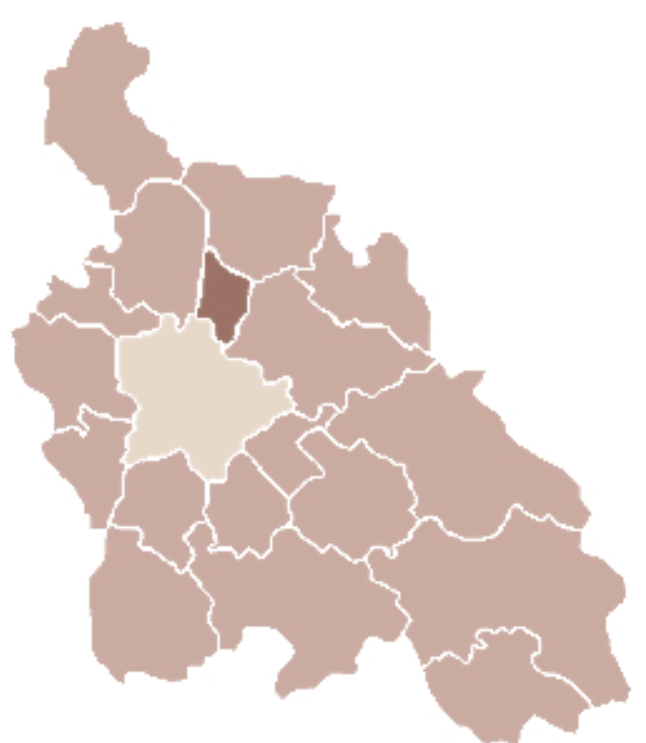
A Fóti Károlyi Kastély park és Gyermekváros történeti kutatása és revitalizációs terve | Táji és település szintű vizsgálatok

SAJBEN ANGELIKA PANNA | FFU6NL | KERTMŰVÉSZETI ÉS KERTÉPÍTÉSZETI TANSZÉK | TÁJÉPÍTÉSZETI, TELEPÜLÉSTERVEZÉSI ÉS DÍSKERTÉSZETI INTÉZET | KONZULENS: DR. GECSÉNÉ DR. TAR IMOLA

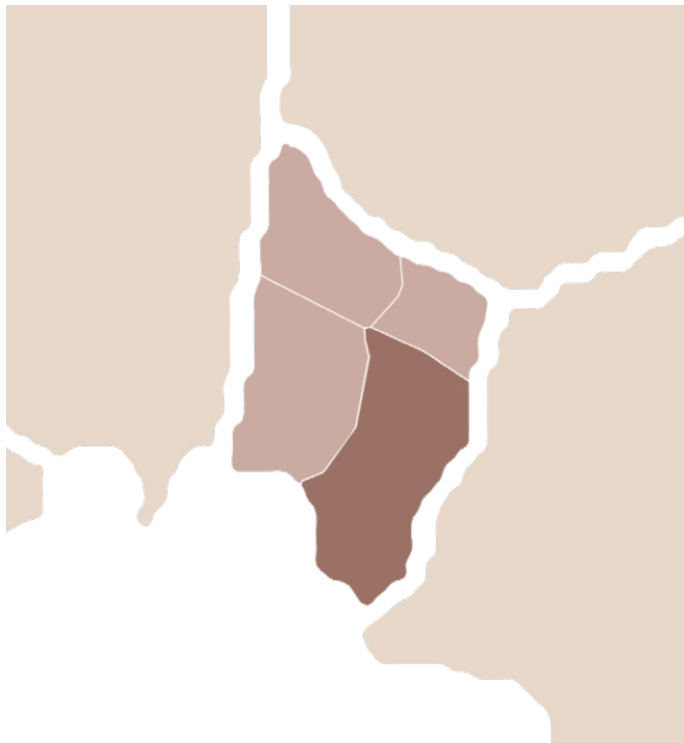
ELHELYEZKEDÉS

MAGYARORSZÁGON BELÜL PEST VÁRMEGYÉBEN TALÁLHATÓ
Saját készítésű ábra

DUNAKESZI JÁRÁS
Saját készítésű ábra

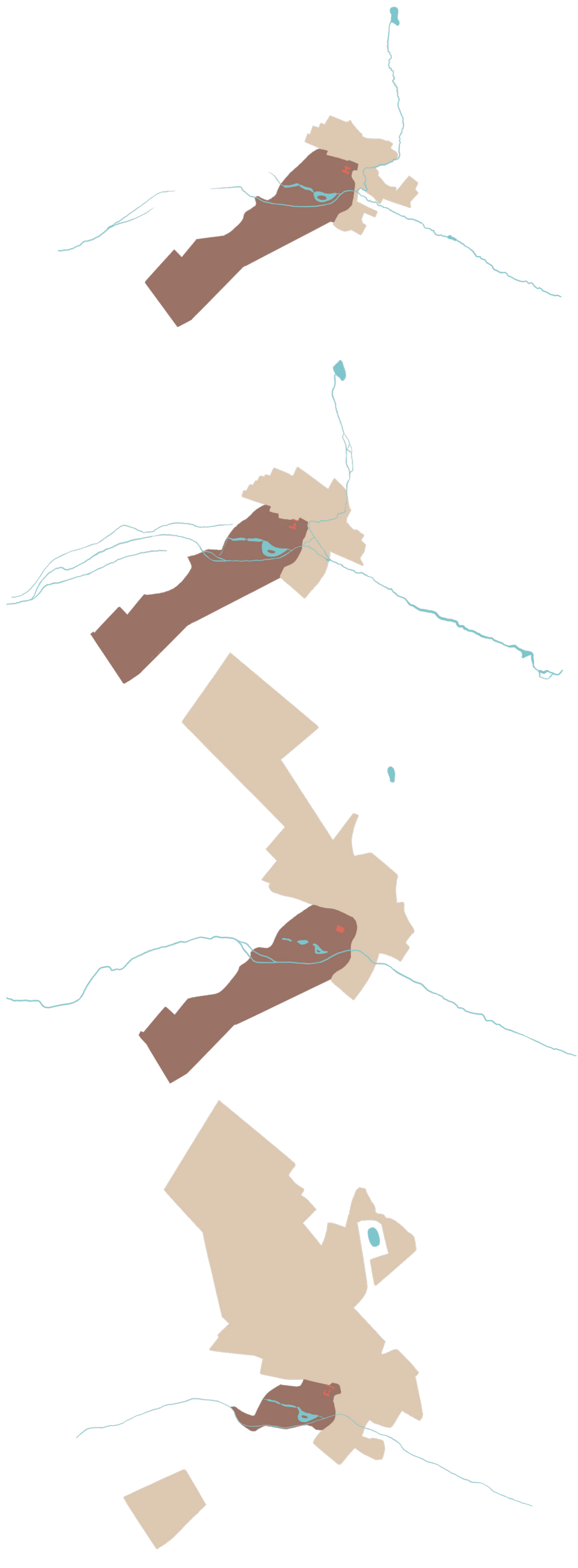
FÓT
Saját készítésű ábra

A tervezési területemül a fóti Károlyi kastély parkját választottam, amely a Károlyi István Gyermekközpont székhelye is egyben. A park Pest vármegyén belül Fót városának szívében helyezkedik el, Dunakeszi járásban, közvetlen Dunakeszi és Mogyoród települések között. Fóton belül Öregfalu - másnéven Régifót - városrészben található. Fót a főváros közelsége miatt jelentős agglomerációs központtá vált. A várost két autópálya övezi, az M0-s és az M3-as utak. Az autópályák valamelyest tehercsökkentik a várost, azonban átmenő forgalma még így is magas. A kastélypark a központi elhelyezkedése végett fontos szervező eleme a településnek. Területe közel 40 hektár, amellyel a város legnagyobb közparkjának számít. Számos természeti értékkel és közéleti szerepvállalással kitűnik a városmagból.

ZÖLDFELÜLETKAPCSOLATOK ÉS TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLETEK A TÉRSÉGBEN

A kastélypark Fót városának legnagyobb félprivát közparkja. Közvetlen szomszédságában, a nyugati oldalán a fóti Tőzeges Helyi Természetvédelmi terület található. A városon keresztülfolyó Mogyoródi-patak a park és a Tőzeges területén egyaránt áthalad, táplálva mindkét területen belüli tavakat. A Tőzeges területe az ökológiai magterület fontos eleme, a patak és a kastélykert pedig a hozzá tartozó ökológiai folyosó szerves részét képezik. A fóti Somlyó területe a település másik jelentős természeti értéket képviselő természetvédelmi területe. A hegy mellett egy tó is található, a Solyó-tó, azonban ennek mérete nem haladja meg a Károlyi kastélypark törekszerének méretét. A Somlyó szintén hozzátartozik az ökológiai magterülethez és folyosóhoz. A városközpontban kevés kis méretű park jelenik meg. Ezeknek többsége főként játszótéri funkciót tölt be, kivéve Római Katolikus templom előtti tér, amely díszteri funkciót szolgál elsősorban. Az intézményi zöldterületek mind privát kertek, melyek állapota többségében eléggé leromlott.

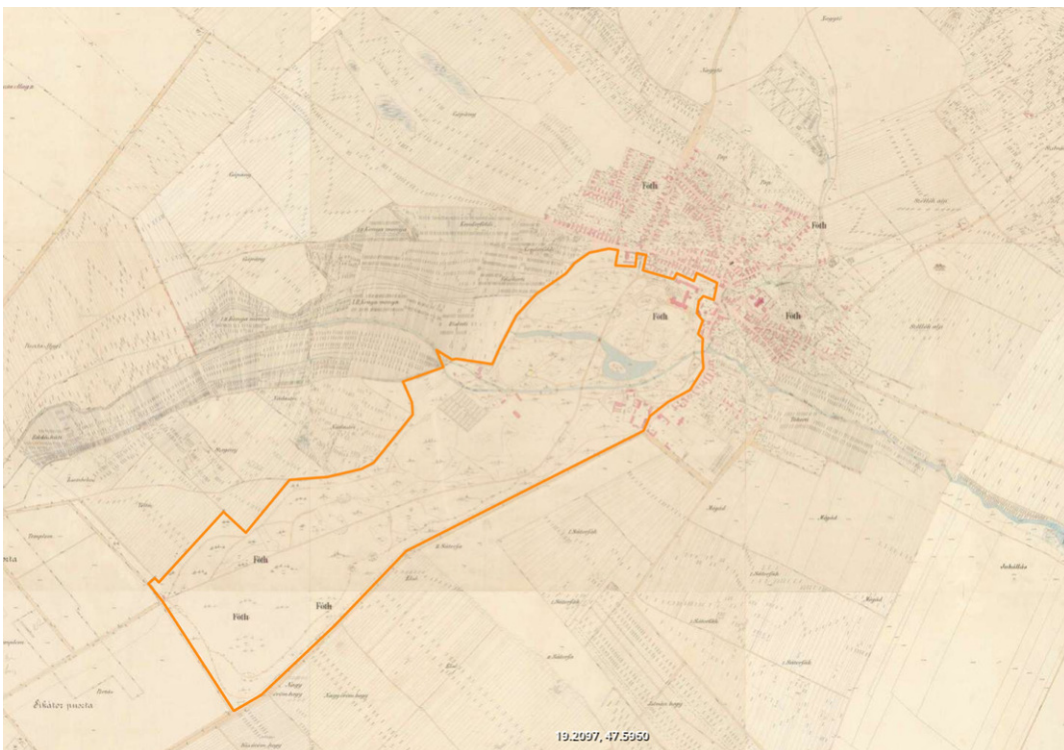
PARK TÖRTÉNETI JELENTŐSÉGE A TELEPÜLÉS ÉLETÉBEN

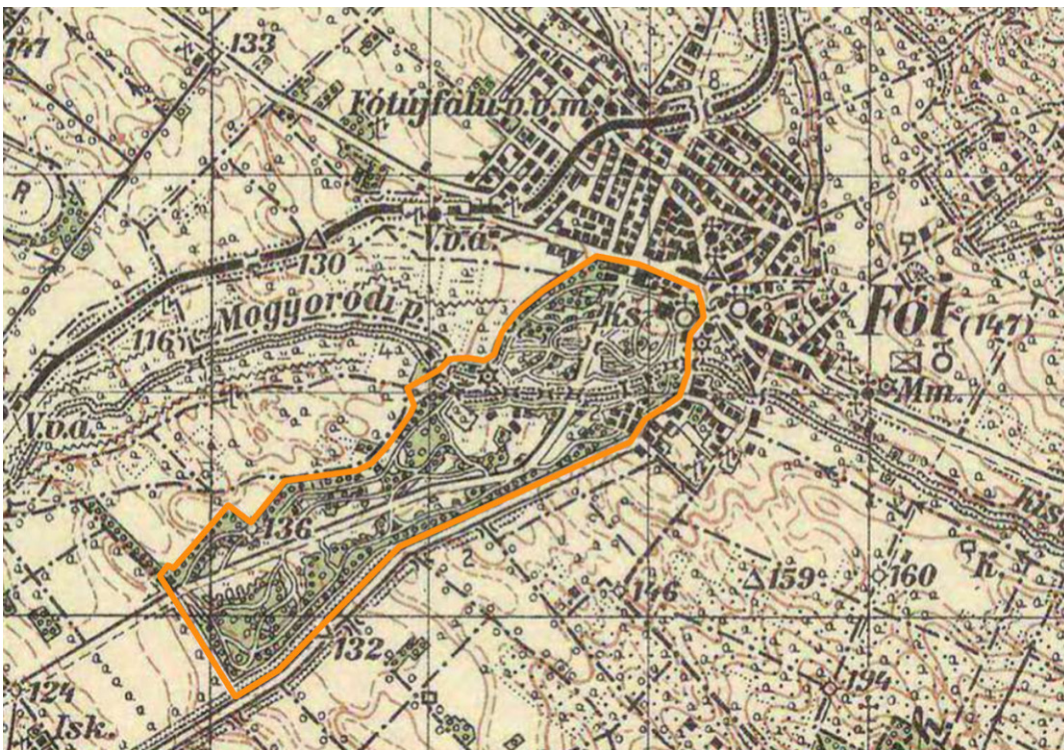
MÁSODIK KATONAI FELMÉRÉS 1819-69

KATASZTERI TÉRKÉP 1883

KATASZTERI TÉRKÉP 1941

Az első világháborút követően államosítani akarták a Károlyi birtokot, amely végül nem történt meg. 1945. március 15-én megalapították a Földosztó Bizottságot, amely szervezet államosította a területet. Megközelítőleg 2200 kataszteri hold szántóterületet és 600 kataszteri hold erdő és szőlőterületet osztottak szét 413 helyi lakos között. A táj szerkezetét a mezőgazdaság fejlődésével, a majorságok épülése határozta meg. Az 1950-es évek végére a lakosság döntő többsége már nem a mezőgazdaságban, hanem ipari területeken tevékenykedett. Ebben az időben alakultak meg a helyi termelőszövetkezetek. A szövetkezetek a kastélypark területére is betelepültek, ezzel átalakult a kert egykori szerkezete. A Fóti Gyermekváros 1957-ben alakult meg – a gróf Károlyi István rezidencián –, amelyet egy országos mozgalom indikált.

GOOGLE EARTH 2022

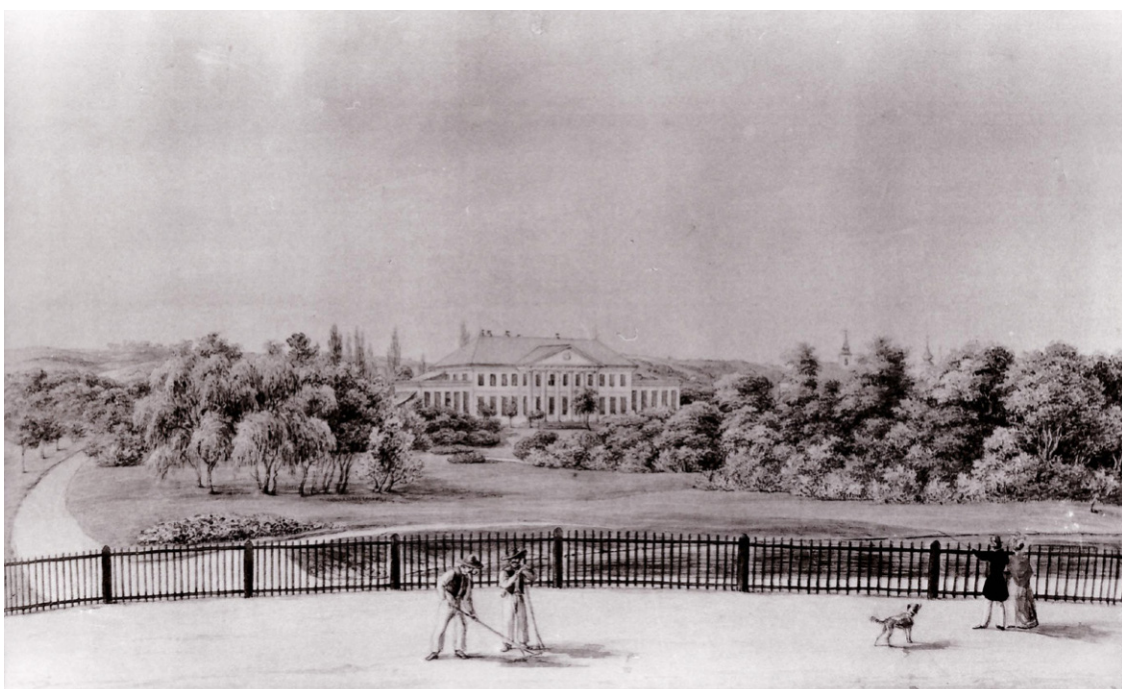
KÖRNYEZŐ ZÖLDFELÜLETEK, TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLETEK
Saját készítésű ábra

A park kialakítása feltehetően több ütemben zajlott, mivel a fennmaradt írásos forrásokban a terület méretére és kialakulási dátumára eltérő hivatkozások lelhetők fel. A legpontosabb források alapján 1824-ben kezdődött meg a kertészeti kialakítás, ami 1837-ben fejeződött be. A második katonai térképen a kert szerkezete még nincs ábrázolva, azonban határa jól kövonalazható. A falu halmazos beépítésével szervesen kapcsolódik a park északkeleti részéhez. Ennek oka, hogy a lakosok kiszolgálták az uradalmat, ott végeztek jobbágyi munkával.

Az 1883-ban készült kataszteri térképen már jól követhető a park szerkezete. A növényzeti ábrázolás igazolja a park tájképi stílusát, épületegyüttese pedig gazdasági jelentőségéről tanúskodnak. A területen épületcsoportok láthatóak, ezek különbözőféle gazdasági egységek voltak, többek között állattenyésztéssel, növénytermesztéssel és számos további tevékenységgel gazdagított területek voltak. A kertet átszelte egy főút, amely fontos szállítási útvonal volt. A falu életében fontos gazdasági központ volt a park és az uralkodó család.

A park szerkezete az 1941-es kataszteri felmérésen látható a legpontosabban. Szerkezetében változás nem történt a kert elkészülése után. A falu életében játszott fontos szerepe továbbra is fennállt. A község fejlődését a Károlyi család betelepítése előmozdította, mivel az uradalmuk gazdasági fejlődési lehetőségeket és stabilitást hozott a helyiek életébe. A stabilitást a meglévő művelési ágak mellett –szántók művelése, szőlőtermesztés, haszonállat legeltetés – megjelenő új sokirányú gazdálkodás – például állattenyésztés, növényfeldolgozás, zöldség és gyümölcstermesztés – biztosította. A gazdasági fejlődés következtében a község mérete is tovább növekedett, azonban a beépítési formáját megőrizte.

Fót jelenlegi szerkezetét tekintve megtartotta a zárt halmazos beépítési jellegét. A kastélykert a Károlyi István Gyermekközpont székhelye, ahol számos szociális épület és szolgálati lakás épült fel. A park továbbá otthont ad a Fóti Népművészeti Szakgimnázium és Gimnázium, valamint több óvoda növendékeinek is. A város életében a szociális és oktatási központi szerepvállalása mellett közéleti jelentősége is van. A park kirándulási helyszíneként, a helyi horgászegyesület fontos helyszíneként, valamint a kastély kulturális események helyszíneként is szolgál. Továbbá a kastélyba beköltözött étteremnek köszönhetően, fontos rendezvényhelyszín lett a terület.

Klette Károly: A fóti kastély (1835)
Károlyi család saját gyűjteménye

A fóti Károlyi-kastély, a kastélypark a zsillippel, háttérben a katolikus templom (1868)
Károlyi család saját gyűjteménye

A fóti Károlyi-kastély főhomlokzata (1940-es évek eleje)
Károlyi család saját gyűjteménye

A fóti Károlyi-kastély főhomlokzata (1940-es évek eleje)
Saját készítésű kép

A Fóti Károlyi Kastély park és Gyermekváros történeti kutatása és revitalizációs terve | Tervezési terület - Történeti kutatás

SAJBEN ANGELIKA PANNA | FFUGNL | KERTMŰVÉSZETI ÉS KERTÉPÍTÉSZETI TANSZÉK | TÁJÉPÍTÉSZETI, TELEPÜLÉSTERVEZÉSI ÉS DÍSKERTÉSZETI INTÉZET | KONZULENS: DR. GECSÉNÉ DR. TAR IMOLA

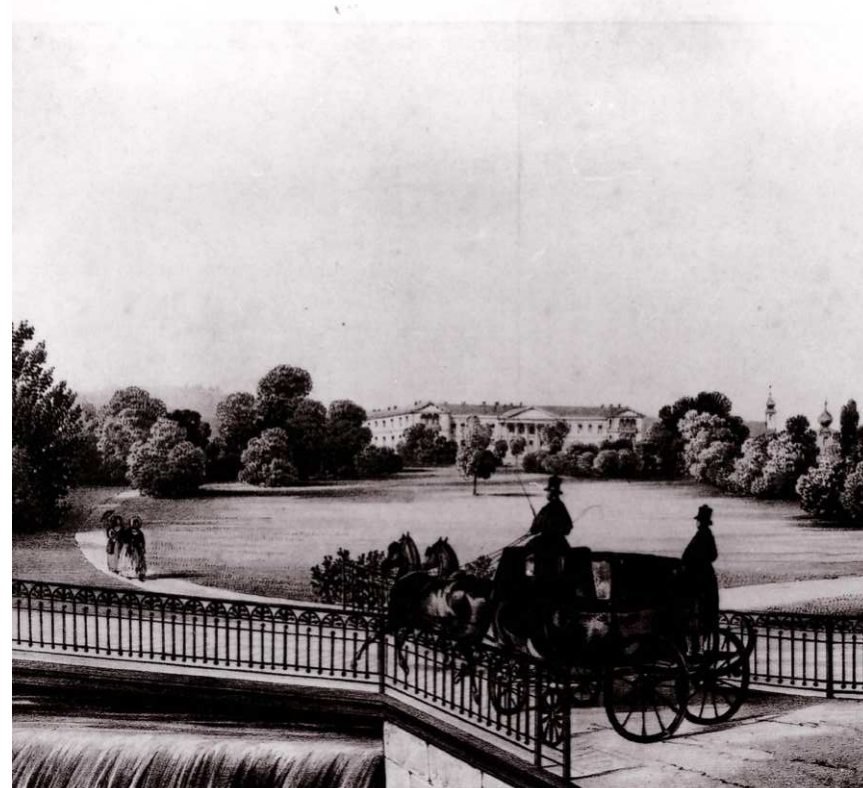
TELEPÜLÉSI SZEREPVÁLLALÁS - PARK FUNKCIÓI ÉS SZEREPE A FALU ÉLETÉBEN

A falu életében mindig is fontos szerepet vállalt a Károlyi család és a kastélypark. A község fejlődését a Károlyi család sok területen előremozdította, mivel az uradalmuk gazdasági fejlődési lehetőségeket és stabilitást hozott a helyiek életébe. A családtagok külföldről szerzett tapasztalataikat megpróbálták a falu közösségének érdekében fordítani, gazdasági formák változtatásával, új művelési ágak behozatalával.

A gazdasági szerepvállalás mellett a művészetek kedvelői és támogatói is voltak a Károlyi családtagok.

Több ma is álló, meghatározó épületet is építettek a településen, amelyek közül az egyik legkiemelkedőbb a Szeplőtelen Fogantatás templom. A templom terveit és az építés művezetését is Ybl Miklósnak köszönhetjük.

A család nem csupán a községnek hozott fejlődési lehetőséget, de a környező területeknek egyaránt. Valamint számos jótékony cselekedet köthető családjuk tagjaihoz. Részt vettek a szabadságharcban, saját huszárezreddel, gyermekmenedékhelyeket alapítottak, több művészeti intézet megalapítását segítették és még számos társulatot támogattak bel- és külföldön egyaránt.

Johann Rauch-Karl Schwindt: A fóti Károlyi-kastély (1843)
Károlyi család saját gyűjteménye

Vadászatra készülődő társaság a kasély portikusza előtt (1930-as évek eleje)
Károlyi család saját gyűjteménye

Johann Rauch-Karl Schwindt: A fóti Károlyi-kastély (1843)
Károlyi család saját gyűjteménye

CSALÁDTÖRTÉNET

A Károlyi család Nagykárolyból származó, ősi magyar főnemesei család, akiknek története a honfoglalás korában kezdődött. Kaplony, Kond vezér második fia, a család őse. A nemzetségük a honfoglaláskor szerezte birtokait, többek között Kaplonyt és Nagykárolyt, ahol a család monostora található, valamint amiről a nevét kapta a család.

Az 1800-as évek elejéig a Károlyi család Bécsben élt, azonban mikor 1803-ban gróf Károlyi József hirtelen elhunyt, felesége és gyermekei a végakarataának megfelelően Magyarországra települtek. A család a pesti Károlyi-palotába költözött, az ősi birtok helyett. Pest-Buda egyre jobban kezdett az ország fővárosává nőni, ennek okán Waldstein Erzsébet a városhoz közel megvásárolta a fóti uradalmat, mintegy nyári pihenőnek.

Károlyi István (1797-1881) külföldi tanulmányait követően a fóti birtokon folytatta a felújítások sorát. Idegenhoni tapasztalatait felhasználva erősítette meg a község gazdaságát. A kastély felújíttatta és a jobbágyaiknak új otthonokat építtetett. Nevéhez számos közéleti és jótékony cselekedet köthető.

Halála után fia Károlyi Sándor (1831-1906) örökölte a birodalmat. Apjához hasonlóan sok jótékony tett köthető nevéhez. Miután gyermekei nem születtek, fivére, Ede gyerekei örökölték birtokait. Károlyi László (1859-1936) kapta a fóti uradalmat. Miután elhunyt fiai közül István (1898-1967) kapta a fóti birtokot. Halála után, fia Károlyi László (1931-) lett a birtok új tulajdonosa. Károlyi László napjainkban is a kastély tulajdonosa és lakója, második feleségével, Kenyeres Elizabetthel (1945-). A házaspár a „Károlyi István Alapítvány” munkásságát támogatja, amely szociálisan hátrányos helyzetű és árva gyerekekkel foglalkozik, emellett aktívan igyekezik a kastély helyreállításán, a park és a kastély közösség felé nyújtott szolgáltatások felállításán. A grófnak egyik házasságából sem születtek gyermekei, így halála után, feltehetően a család egy másik ágára száll majd a kastély.

TÖRTÉNETI VIZSGÁLATOK

A történeti kutatások során nagy hangsúllyal elemezték a kataszteri térképek úthálózatát. A térképekről jól olvasható, hogy melyik útvonal a „főút”, mivel ez a szakasz szélesebbnek van ábrázolva. A keskenyebbnek rajzolt utak a parki tartózkodásra és a parkon belül csoportosuló gazdasági egységek megközelítésére egyaránt, lettek tervezve. Az útvonal organikus vonalvezetése, sok kis átkötést tartalmaz a kastély környékén, amelyből az következtethető, hogy ezen a részen változatos parki hangulatok lehettek.

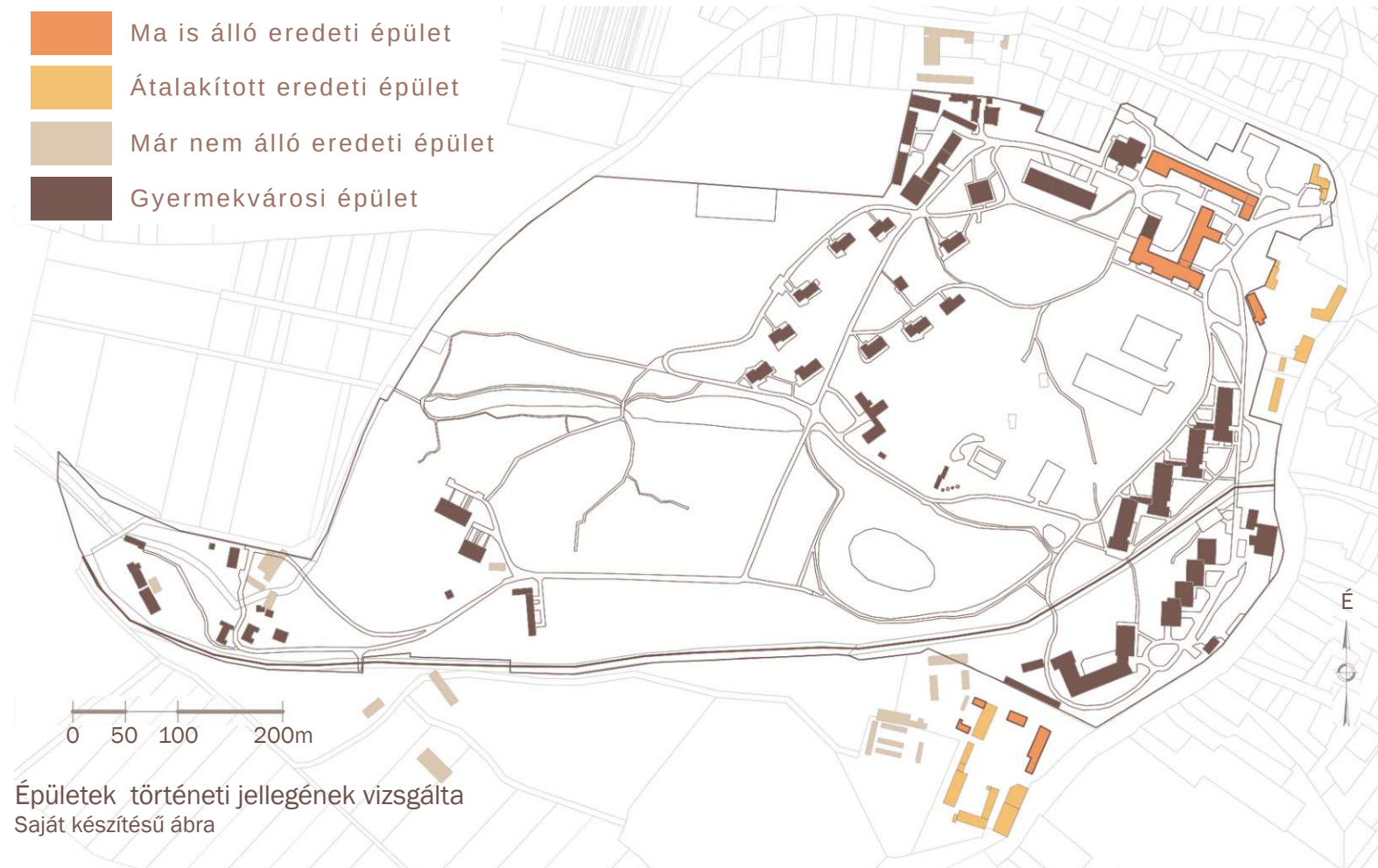
Az épületek történetiségének elemzése során a jelenlegi területhatáron belülről és közvetlen környezetére koncentráltam. Ezt az indokolta, hogy az egykori teljes terület elcsatolt részeinek nagy részén a park egykori elemei szinte teljesen eltűntek. Az épületeket négy kategóriába soroltam, a ma is álló eredeti épületek, amelyek például a kastély és az egykori kocsiszín, a jelenlegi telekhatáron kívül eső kiskastély és a romantikus villa. A második kategóriába, az átalakított eredeti épületek között, az egykori porta épület is megtalálható, valamint több a területen kívül álló épület. A jelenleg már nem álló eredeti épületek gazdasági egységekhez tartozó épületek voltak. A negyedik csoportba a Gyermekközpont épületei tartoznak, amelyek az egykori szerkezetbe lettek illesztve és kapcsolatban álltak az akkor még álló gazdasági egységekkel.

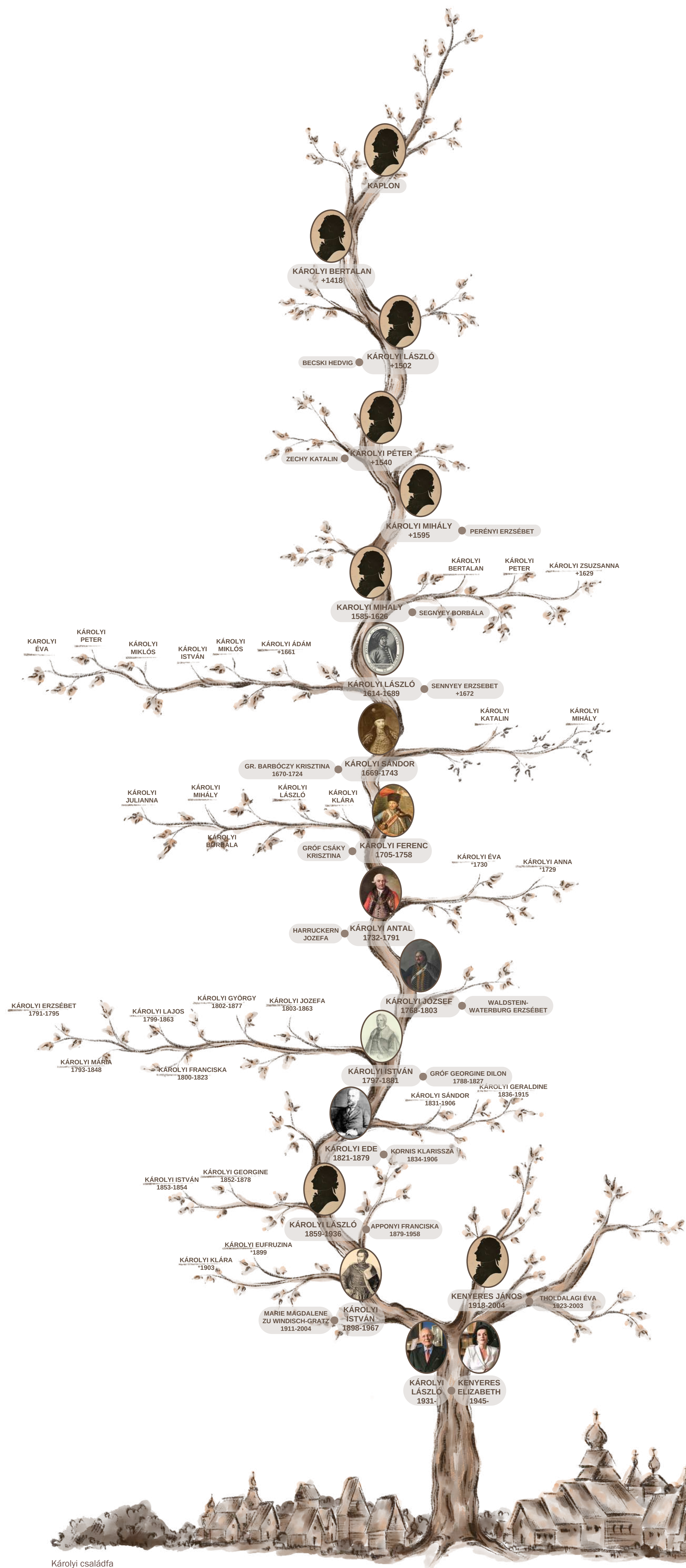
Kataszteri térképen szereplő eredeti úthálózat vizsgálata
Saját készítésű ábra

Jelmagyarázat:

- Ma is álló eredeti épület
- Átalakított eredeti épület
- Már nem álló eredeti épület
- Gyermekvárosi épület

Épületek történeti jellegének vizsgálata
Saját készítésű ábra

Károlyi családfa
Saját készítésű ábra

Waldstein-Waterburg
Erzsébet
megvásárolta Fót
helyiséget

Károlyi István
(1797-1881)
lett a birtok új
tulajdonosa

Befejeződik a birtok
parkjának kiépítése

Megalakul a
Földosztó Bizottság
és felosztják a
terület nagyrészét
413 fóti lakos
között

Megalapult a
Gyermekváros,
a szervezet az
épületek funkcióit
saját igényeinek
megfelelően alakítja,
további épületek
építtetését kezdik meg

1808

1824

1827

1830-40

1837

1845

1945

1956

1957

1967

A fóti birtok
parkosításának
elkezdése, a kastély
felújítása Henrich
Koch tervei alapján

Fontos reformkori
művészi központi
találkozóhely Fót
helyiség és az
angolpark

Elkezdődik a fóti
templom építtetése

Felszentelika az
elkészült templomot

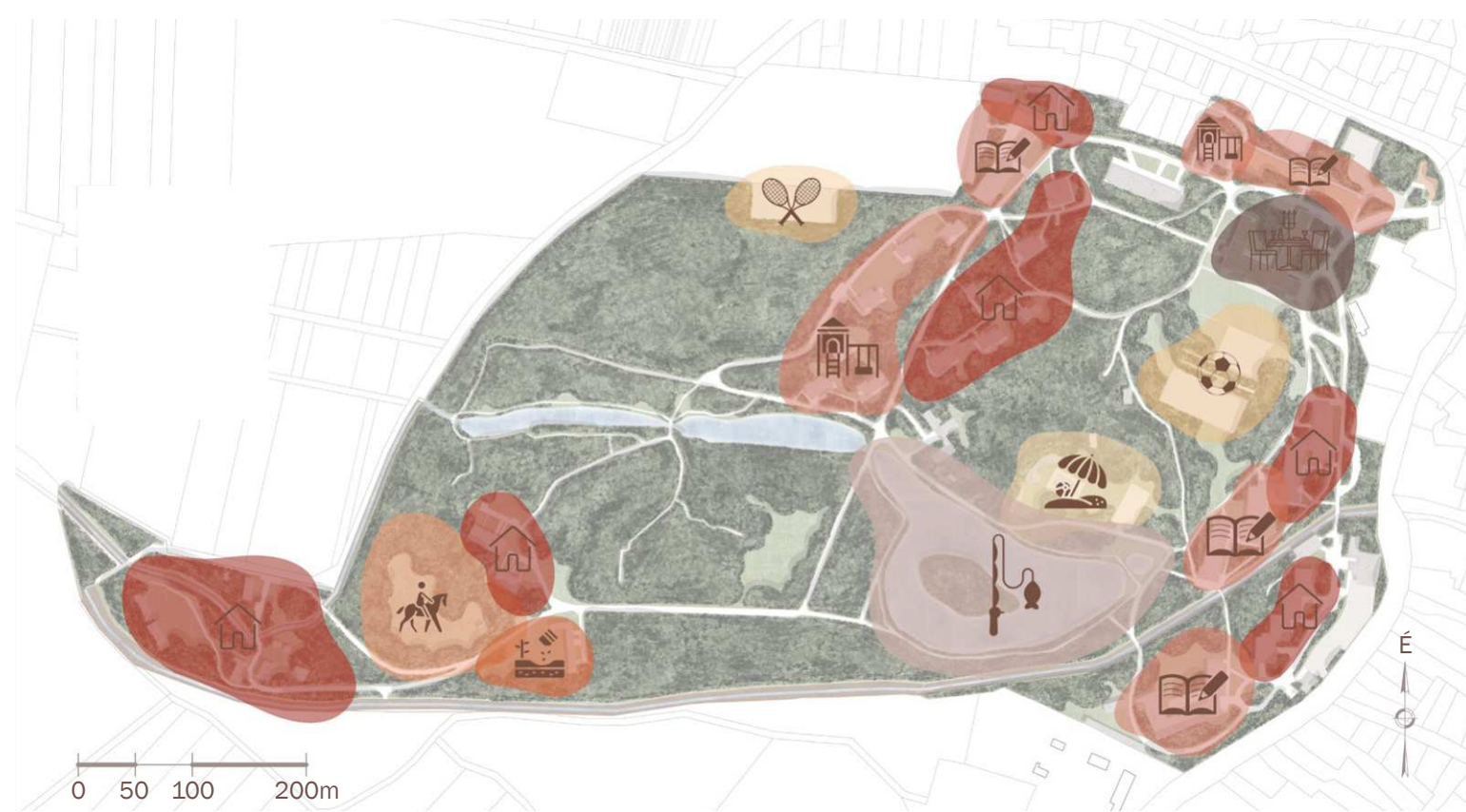
Károlyi László
(1931-)
örökölte a kastélyt

A Fóti Károlyi Kastély park és Gyermekváros történeti kutatása és revitalizációs terve | Tervezési terület - Meglévő állapot

SAJBEN ANGELIKA PANNA | FFU6NL | KERTMŰVÉSZETI ÉS KERTÉPÍTÉSZETI TANSZÉK | TÁJÉPÍTÉSZETI, TELEPÜLÉSTERVEZÉSI ÉS DÍSKERTÉSZETI INTÉZET | KONZULENS: DR. GECSÉNÉ DR. TAR IMOLA

ÁLTALÁNOS VIZSGÁLATOK ÉS EREDMÉNYEK

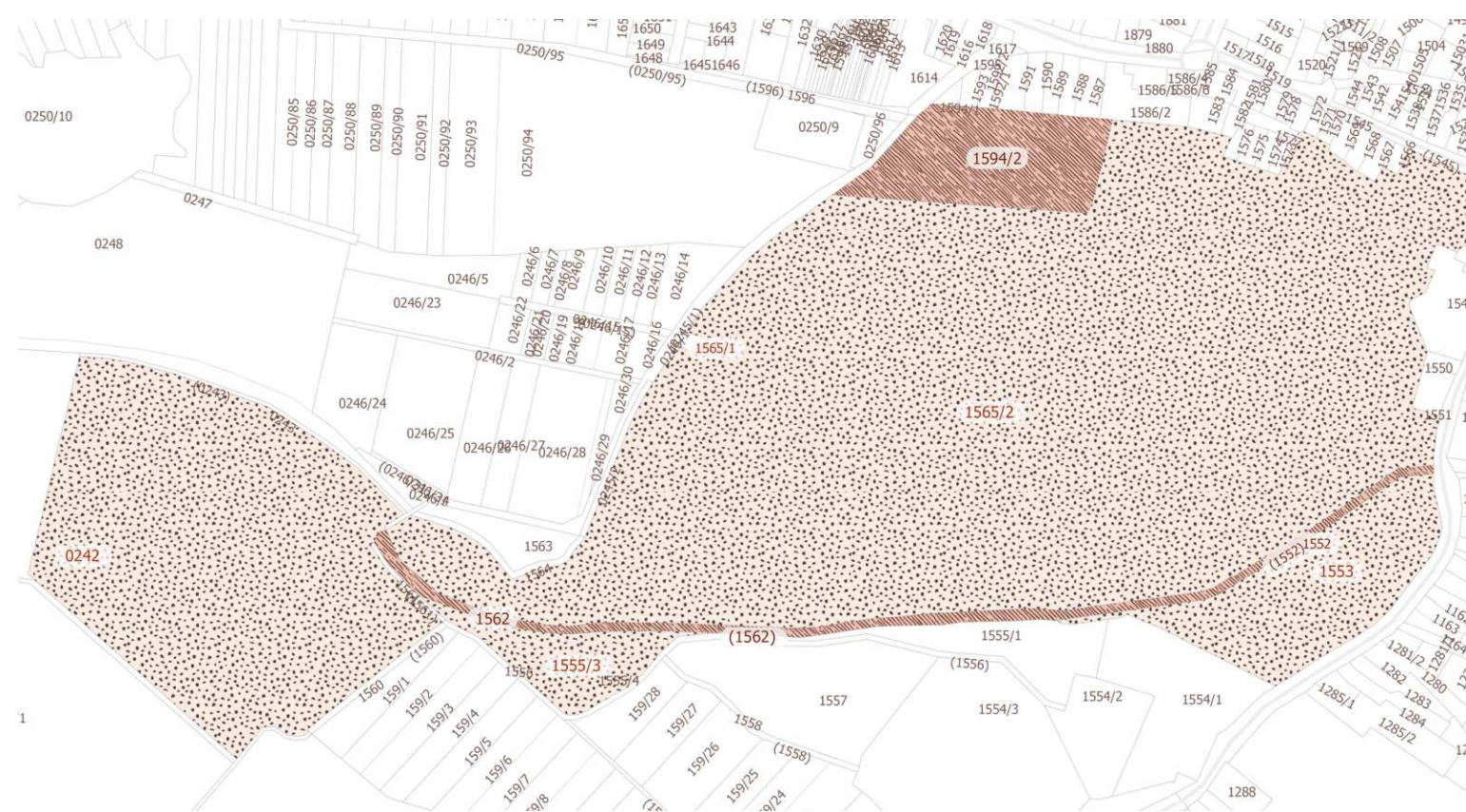
Meglévő funkciók a területen
Saját készítésű ábra

A kastélyparkban jelenleg megtalálható funkciók rendszer nélkül, szétszórtn foglalják el a területet.

A kert Gyermekközponti szerepvállalása végett leginkább oktatási és lakóterületek találhatóak a területen. Az intézmények szükségleteinek megfelelően egy sportterület, valamint egy strand is megtalálható a parkban. A törendszér felső tava horgásztóként funkcionál.

A Kárlly kastély azonfelül, hogy otthona a grófnak, alsó szintjén éttremként és rendezvénytemeként funkcionál.

A területen található még egy lovarda is, amely a Károlyi család tulajdonában áll.

Jelmagyarázat:

- Fót önkormányzata
- Magyar állam tulajdona - Dunakeszi önkormányzat fennhatósága alatt

A kastélypark területe a Magyar Állam tulajdonában áll. Igazgatását a Károlyi István Gyermekközpont igazgatósága és a grófi család együttesen intézi. A terület kezelője a Dunakeszi járási hivatal.

A parkon átfolyó Mogyoródi-patak közigazgatásilag a fóti önkormányzathoz tartozik.

Úthálózat vizsgálata - utak burkolata és használata
Saját készítésű ábra

Jelmagyarázat:

- Szilárd burkolatú út - vegyes használat
- Burkolatlan ösvény - gyalogos használat

A parkban jelenleg meglévő úthálózatot, a burkoltság szintjén két fő csoportra lehet választani. A szilárd burkolatú utak vegyes forgalmúak, autóval és gyalogosan egyaránt használják. A burkolatok között aszfalt, térkő és beton lap burkolat jelenik meg. Az ösvényeken burkolat nincs, ezek kikaposás során jöttek létre és kizárólag gyalogos forgalom jellemző rájuk.

Az úthálózat az épülethozsoportok elérését és körbejárhatóságát szolgálja elsősorban. A sétálásra alkalmas ösvények száma kevés. A burkolt utakon való gyalogos közlekedés esetenként veszélyes, mivel az utak állapota végett az autós forgalomnak kell elsőbbséget adni.

Jelmagyarázat:

- Kastély épület
- Lakó épületek
- Iskola
- Óvoda
- Ifjúsági épületek
- Garázs
- Nyomda épület - jelenleg műhely
- Lovarda épületei
- Strand épületei
- Ismeretlen funkció
- Porta
- Posta

Épületek funkcióinak vizsgálata
Saját készítésű ábra

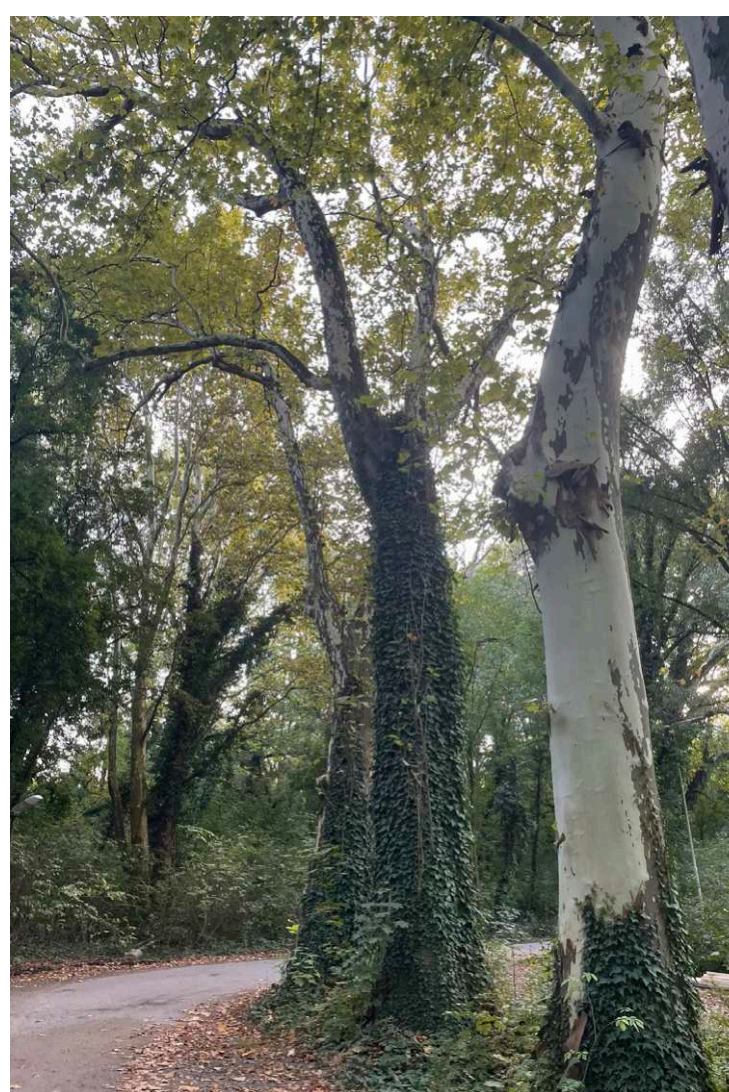
Lombkoronaborítottág
Saját készítésű ábra

A park növényállományát főként fák alkotják. A területen közel 80%-os lombkoronaborítottág van. A nagymértékű beerdősülés okán a cserje és aljnövényzet nagyrésze elpusztult a fény hiányában.

Díszesebb és többszintű növényállomány csupán az épületek közvetlen környezetében található. Itt főként örökzöld cserjéket és néhol talajtakaró évelőket találunk. Egy két helyen megjelennek egynyáriakkal beültetett virágládák is a bejáratok oldalain.

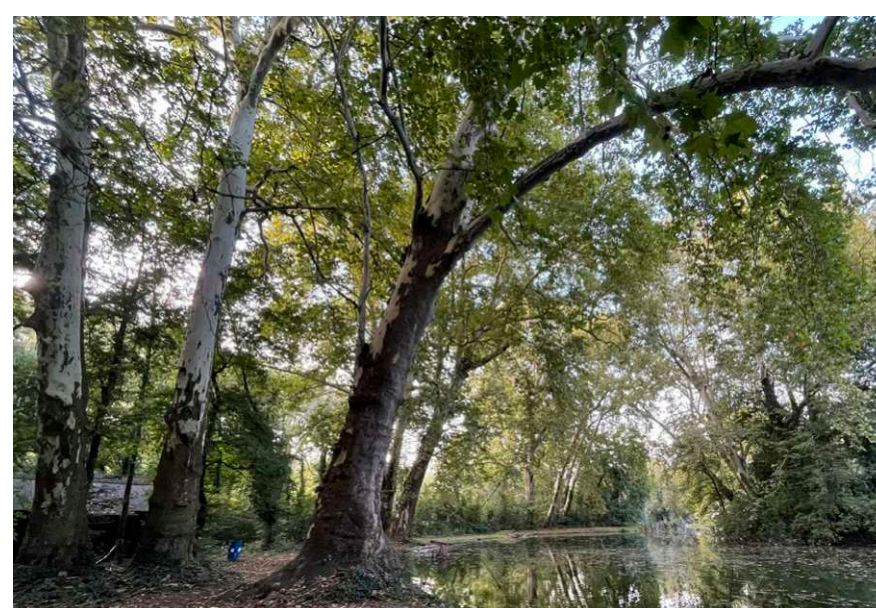
A beerdősült területeken legjellemzőbb egyedek a nyugati osterfa (*Celtis occidentalis*) és a magas kóris (*Fraxinus excelsior*). A kastély és az épületek környezetében például számos platán (*Platanus x hispanica*), tiszafa (*Taxus baccata*), vadgesztenye (*Aesculus hippocastanum*), erdei fenyő (*Pinus sylvestris*) egyedet találunk.

Az angolparkokra jellemző különleges fafajok megjelenésére utalnak például a kastély környékén megtalálható liliumfák (*Magnolia x soulangeana*), vagy például az amerikai vasma (*Gymnocladus dioica*).

Platánfasor a főút mentén
Saját készítésű fénykép

A területen igen koros faállomány van. A főút mentén közönséges platánok (*Platanus x hispanica*) alkotnak fasort. Ezek az egyedek kiemelkedő méretűekké nőttek az évek során. A platánok magassága átlagosan 35 méter. A legnagyobb egyedek törzsmérmője a 200 cm-t is eléri. A legtöbb platán faj állapota nem kritikus, azonban több egyednél is megfigyeltem odvasodást, korhadást, letört vázágakat és stabilitásvesztést is, amelyet szükséges lenne mielőbb kezelni az állomány megóvása érdekében.

Platánfák a felső-tó partján
Saját készítésű fénykép

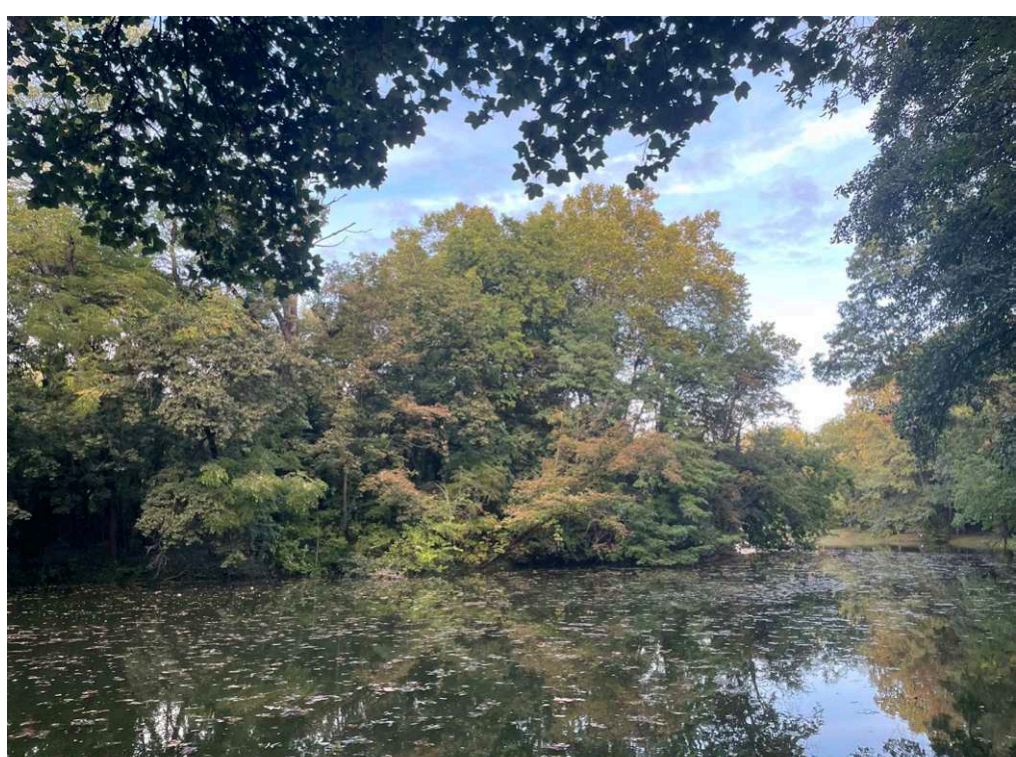

Platánfák a park keleti oldalán
Saját készítésű fénykép

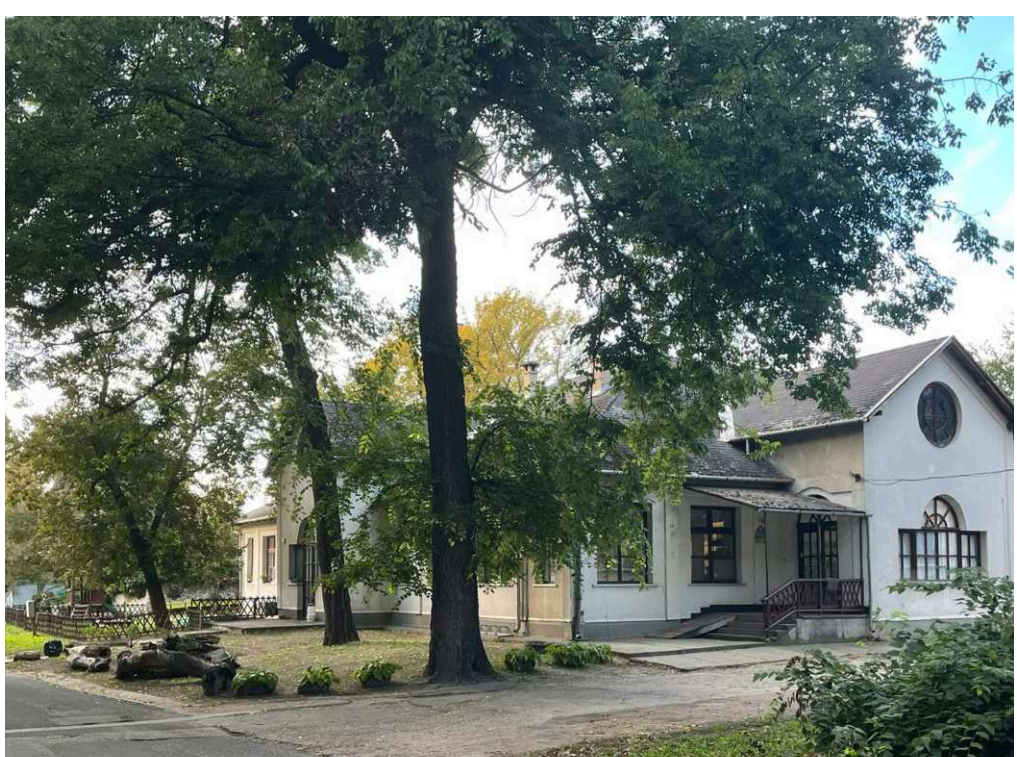
TERVEZÉSI TERÜLET - MEGLÉVŐ ÁLLAPOT

Károlyi kastély
Saját készítésű fénykép

Felső tó és a sziget a déli partról
Saját készítésű fénykép

Óvoda épület az északi oldal mentén
Saját készítésű fénykép

Károlyi lovarda, mögötte a közösségi kert
Saját készítésű fénykép

Lakóépület a délkeleti sarokban
Saját készítésű fénykép

A Károlyi kastélyparkban jelenleg számos funkció és épület megtalálható. Az épületek nagyrészt eléggé leromlott állapotúak, közülük sok üresen áll. Az eredeti épületek közül már csak a kastély és a mögötte álló, eredetileg kocsiszín épülete, valamint a főbejárat melletti egykori porta épület áll.

A park bejáratánál egy parkoló is megtalálható, amely mellett az egykori kocsiszín épületének oldalába kialakított posta és porta szolgálat található. Az épület fő szárnyában egykor iskola működött, de mára üresen maradt.

A terület északi határa mellett tovább haladva több raktáreépület is láthatunk. Egy elhagyott nyomda épület is van ezen a területen, amelynek a felében egykor iskola működött, mára azonban ez is üresen áll.

Délre haladva a Gyermekközpont további épületeit láthatjuk, nyugatra főként oktatási, keletre elsősorban lakó épületekkel.

Az épületek stílusa nagyon eltérő, állapotuk többnyire kritikuson rossz.

Tovább haladva délre láthatjuk a területe átszelő törendszert, amelynek vize eléggé szennyezett, környezetének állapota nagyon elhanyagolt. A felső tó északi oldalán egy strandfürdő található. A fürdő már több mint 35 éve üzemn kívül van.

A terület keleti oldalára szintén a lakó és oktatási intézmények váltakozása jellemző. A délkeleti sarokban a Fóti Népművészeti Gimnázium épülete található, amely előtt egy bejárat is van, ami azonban le van lakatolva, használaton kívüliség miatt.

A terület nyugati részén két lakóterület található, a „Falu” és a „Tanya”. Az itt lakók egy közösségi kertet is létrehozta, amely a Károlyi lovarda mellett található. Az álló épülettel szemközt tisztáson a lovarda kifutója kapott helyet.

Meglévő állapot helyszínrajza
Saját készítésű ábra

A Főti Károlyi Kastély park és Gyermekváros történeti kutatása és revitalizációs terve | Átfogó koncepcióterv alapvetései

SAJBEN ANGELIKA PANNA | FFU6NL | KERTMŰVÉSZETI ÉS KERTÉPÍTÉSZETI TANSZÉK | TÁJÉPÍTÉSZETI, TELEPÜLÉSTERVEZÉSI ÉS DÍSKERTÉSZETI INTÉZET | KONZULENS: DR. GECSÉNÉ DR. TAR IMOLA

ALKALMAZOTT VIZSGÁLATI EREDMMÉNYEK

Kataszteri úthálózat és a meglévő úthálózat viszonya és lehetőségei
Saját készítésű ábra

Az 1883-as kataszteri úthálózat szerkezetét vetítettem alá a meglévő úthálózatnak és így vizsgáltam a viszonyukat egymással. Mindkét térképen szerepel a középső főút, amelynek vonalvezetése, mérete és szerepe is azonos maradt. Az alsóbbrendű utak tekintetében a törendszerek körüli sétányok, valamint a kastély és a délekeleti sarkot összekötő szakaszon figyelhető meg egyezés. A történeti úthálózat sétányai teljesen eltűntek, helyüket funkcionális szakaszok alakultak ki, amelyek az épületeket kötik össze. A vizsgálatok egymásra vetítésével egy komplex úthálózatot lehet kialakítani a mai kor igényeivel és a történetiség megidézésével.

Jelmagyarázat:
Rossz állapotú - bontandó
Jó állapotú, funkcióját veszített - bontandó
Jó állapotú épület
Rossz állapotú - felújítandó épület
Felújítás alatt álló épület

Az épületek állapotát helyszíni felmérés után kategorizáltam. A kritikus állapotú és funkcióvesztett épületeket ennek alapján ítéltm bontásra.

- 1 Leromlott állapotú, nem méltó történeti környezet
- 2 Leromlott állapotú sportpályák a történeti tengelyben
- 3 Rosszul pozícionált nagyméretű parkoló
- 4 Üzemen kívüli, leromlott állapotú strand
- 5 Bemocsarasodott, elszennyeződött tó
- 6 Beerdősült sziget, vízminőséget rontó állapotban
- 7 Veszélyes partszakasz
- 8 Elhanyagolt állapotú patak
- 9 Hiányos fasor
- 10 Elkezdett beruházás
- 11 Leromlott állapotú, üres épületek
- 12 Nagyszámú tárolóépület

Egyéb problémák a területen:
- Fenntartás hiánya
- Tulajdonosi viszonyok
- Filmforgatások
- Útburkolatok rossz minősége
- Gyalogos ösvények céltalanul, kikapcsolódás okán alakultak

Problématérkép
Saját készítésű ábra

- 1 Műemléki környezet, eredeti épületekkel
- 2 Nagyfelületű törendszerek
- 3 Károlyi lovarda
- 4 Mogyoródi-patak

Egyéb értékek a területen
- Értékes, koros növényállomány
- Védett természeti környezet
- Gazdag élővilág
- Közpark a város szívében
- Oktatás jelenléte

Értéktérkép
Saját készítésű ábra

TERVEZETT FUNKCIÓTERV

A koncepcióm alapját a funkciók csoportosítása határozta meg. A kastély környékére egy történeti magterületként funkcionáló rekonstruált környezetet terveztem, amely köré csoportosultak a további funkció csoportok. Az oktatási intézményeket három részre csoportosítottam, északra az óvoda és különleges gondozási igényű intézmények, délkeletre az elemi iskolai és gimnáziumi intézmények kerültek. A terület északi sarkába helyeztem a sportolásra alkalmas egységet, mellette délre pedig egy közösségi központot terveztem. A felső-tó egy horgászatra és csónakázásra egyaránt alkalmas terület lenne. Két fő lakóegységet alakítottam ki, a keleti oldalon és a nyugati sarokban kaptak helyet ezek az egységek. A grófi lovarda helye megmaradt, azonban mérete és szerepe nőtt. Az elkezdett beruházás a helyét illetően nem változott, csupán funkciója okán egy leválasztott területté alakult.

PROGRAMTERV

A funkciók csoportosításával lehetőség adódott egy új bejárat kialakítására a park délkeleti oldalán, a gimnázium épületével szemközt. Az oktatási egységek és az azokhoz kapcsolódó további létesítmények területei a „Történeti magterület”-en kívülre kerültek. A magterületen a látványtengelyek feltárása és történeti szerkezet megidézése mellett, a meglévő egészségház épületét és környékét egy művészeti központtá alakítottam, amely szervesen tud kapcsolódni a vízparthoz és a csónakházhoz. A terület északnyugati részén egy erdei iskola, természetközeli játszó-ösvény, valamint egy tanösvény került kialakításra, amelyek az óvodások és iskolás tanulók számára egyaránt jól kihasználható területté alakult. A csoportosított lakóterületekhez egy-egy privát kert is csatlakozik. Az épületegyüttesek csoportosításával és a közösségi kert áthelyezésével egy nagyobb kiterjedésű lovardai területet tudtam a Károlyi lovardának biztosítani.

TÖRTÉNETI FELTÁRÁSOK - REHABILITÁLT TERÜLETEK

A rekonstruált parki szerkezetet a történeti szerkesztés határozza meg. A központi történeti magterületen a visszaállított úthálózat mentén, a megmaradt nagyobb erdőfoltok mellett ligetes facsoportok is láthatóak. A faállomány ritkítása ezen a területen a legjelentősebb. Ezt nem csak az erdőállomány állapota, de elsősorban a visszaállított látványkapcsolatok is indikálták. A három fő látványtengelyből kettő teljesen egy pedig részben került visszaállításra. A kastély környékén díszes kiültetések kerültek visszaállításra, a mai kornak megfelelő élőanyagokkal beültetve. A törendszerek átívelő hidak rekonstrukciója fontos feladata az új tervnek, mivel ez egy nagyon meghatározó eleme a területnek és nagyban emeli a parki környezet adta élmény. A szerkezeti rekonstrukciókon túl, a történeti dokumentumokból fellelhető funkciók egy része is visszakért a parkba. Ilyen például a felső-tavi csónakázás, illetve a művészet szerves beintegrálása a park életébe.

Tervezett állapot programterve
Saját készítésű ábra

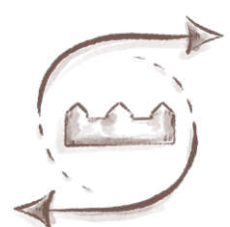
A Fóti Károlyi Kastély park és Gyermekváros történeti kutatása és revitalizációs terve | Átfogó koncepcióterv

SAJBEN ANGELIKA PANNA | FFU6NL | KERTMŰVÉSZETI ÉS KERTÉPÍTÉSZETI TANSZÉK | TÁJÉPÍTÉSZETI, TELEPÜLÉSTERVEZÉSI ÉS DÍSKERTÉSZETI INTÉZET | KONZULENS: DR. GECSÉNÉ DR. TAR IMOLA

KONCEPCIÓ MEGHATÁROZÓ TÉNYEZŐI

ADOTTSÁGOK
épületek, vízrendszer, lovardák, bejárat, növényállomány, védettség

TÖRTÉNETI VÁLTOZÁSOK ÉS ELEMEEK
kastély épülete, úthálózat, lovarda, fasor

FELHASZNÁLÓI IGÉNYEK
lakhatás, iskolák, szociális gondozás, menekült szállás, sport, rekreáció, esküvő, rendezvény, horgászat

„Dompás angolkertje valóban megérdemli, hogy azt budapesti szépeinknek vasárnapi kirándulásul ajánljuk. A nemes gróf egész nagyszerű etablissementja táma nyitra áll vendégek' látogatására. „

KONCEPCIÓTERV

/Ismeretlen szerző: Honderű I. (1843.07.15 2.szám)/

A programterv és a tervezett funkciókat bemutató résznél bemutatásra kerültek a koncepcióterv elkészítéséhez és kialakulásához vezető elvek. Ezek alapján készült el a koncepcióterv. A terven jól kirajzolódik az utak hierarchiai viszonya, az úthálózat vonalvezetéséből és szélességéből adódó eltérések okán. A növényi szintek változásai feltárják a visszaállított látványkapcsolatokat. Megmutatják a kialakított tisztásokat, lehatárolják az egyes funkcióegységeket.

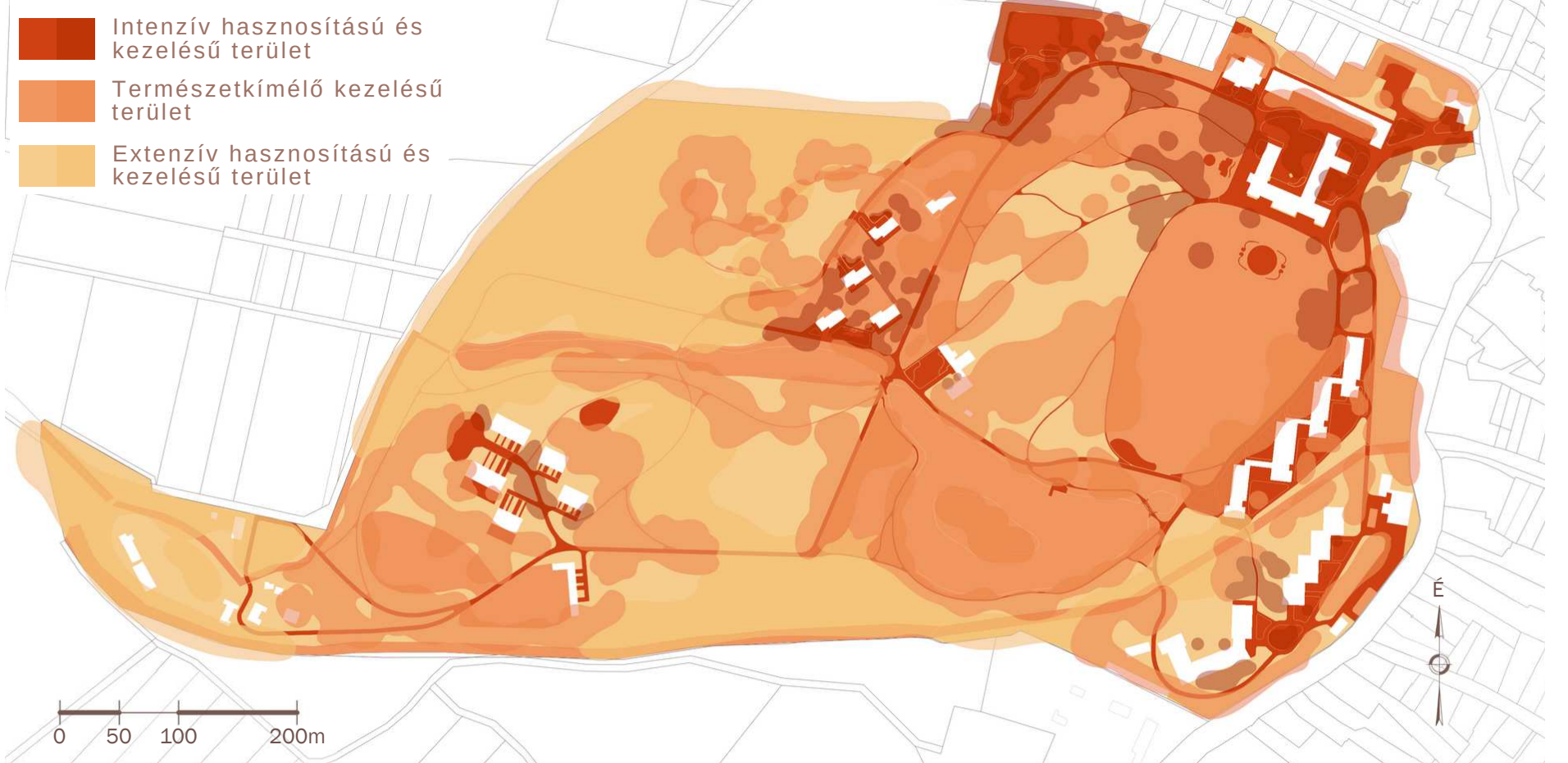
F-F FŐTENGYEL METSZETE - A KASTÉLY ÉPÜLETE ÉS A TAVON ÁTMENŐ HÍD KÖZÖTT

PARK NÖVÉNYZETÉSEK FENTARTÁSI - KEZELÉSI JAVASLATOK

Jelmagyarázat:

- Intenzív hasznosítású és kezelési terület
- Természetkímélő kezelési terület
- Intenzív hasznosítású és kezelési terület

Kezelési-hasznosítási szintek, területek
Saját készítésű ábra

A területre készített kezelési javaslatban három fő szintre osztottam a területeket. Az intenzív hasznosítású és kezelési területek közé tartoznak a nagyforgalmú útvonalak, az intenzív használatban lévő teretek és az azokat övező növényzet. Természetkímélő fenntartásra a kevésbé intenzív kiterjedésű nagyfelületű zöldfelületek, a vízrendszer, valamint a történelmi magterületen kívül eső gyalogos ösvényeket javaslom. Extenzív fenntartást a további területek tisztásai, erdei igényelnek. ezeken a területek kevesebb beavatkozással több teret kap a természet a saját körforgásainak megoldására.

TERÜLETTÍPUSOK	INTENZÍV HASZNOSÍTÁSÚ ÉS KEZELÉSI TERÜLETEK	TERMÉSZETKÍMÉLŐ KEZELÉSI TERÜLETEK	EXTENZÍV HASZNOSÍTÁSÚ TERÜLETEK
parkolók	havonta tisztítás, évszaktól függő karbantartás	—	—
út, ösvény	havonta tisztítás, évszaktól függő karbantartás	félévenkénti ellenőrzés, szórt burkolat pótlás, egyengetés, tisztítás	—
játszóterek, sportpályák	kéthavonta ellenőrzés, karbantartás	kéthavonta ellenőrzés, karbantartás	—
gyep, évelő	intenzív gyepfenntartás, kéthetente gyepnyesés, öntözőrendszer karbantartása évente 2x, szükséges metszés, ritkítás, gyomirtás, pótlás	évente 4x kaszálás, havária öntözés	évi 2x kaszálás
cserje	évente metszés, öntözés	szükség szerű metszés	—
fa, facsoport, erdő	kétévente fafelmérés, faápolás, pótlás	ötévente állapotfelmérés, száialás, pótlás	ötévente száialás
vízrendszer	—	patakpart kaszálása évente 2x, szükséges vízkapcsolatok ellenőrzése kétfévente, töredszer élővilágnak ellenőrzése kétfévente, hulladékgyűjtés évente	—

A Fóti Károlyi Kastély park és Gyermekváros történeti kutatása és revitalizációs terve | Kiemelt tervezési terület - „Sportközpont”

SAJBEN ANGELIKA PANNA | FFU6NL | KERTMŰVÉSZETI ÉS KERTÉPÍTÉSZETI TANSZÉK | TÁJÉPÍTÉSZETI, TELEPÜLÉSTERVEZÉSI ÉS DÍSKERTÉSZETI INTÉZET | KONZULENS: DR. GECSÉNÉ DR. TAR IMOLA

ELHELYEZKEDÉS - TERVEZÉSI TERÜLET

A kastélypark északi sarkába terveztem egy sportközpontot. Ez a terület viszonylag könnyen elérhető mind a három oktatási központ irányából, miközben egy olyan helyen található, ahonnan az esetleges zajok nem zavarják a pihenni érkezett látogatókat, a kastélyban tartott rendezvények békés környezetét. A terület közel sík felülete ideális sportpályák kialakítására, valamint a főbejárat közelsége végett, betérő sportolni vágyók számára is könnyen elérhető helyen van.

Tervezett fitness eszközök jellege
Saját készítésű ábra

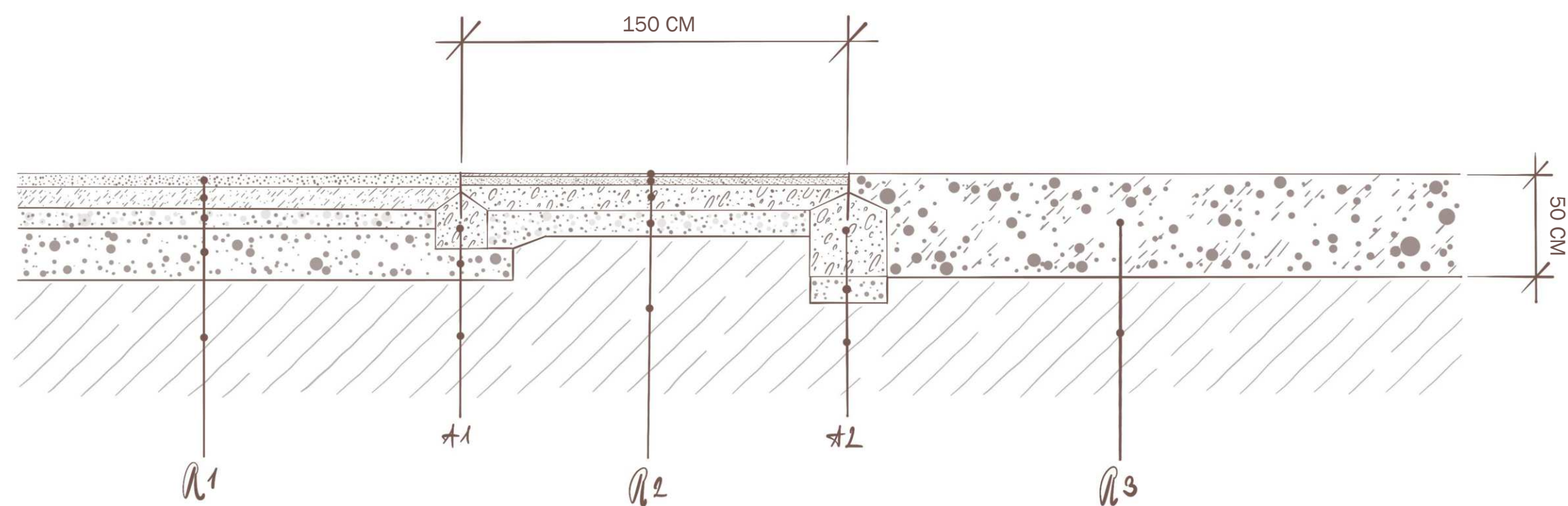

Tervezett látvány
Saját készítésű ábra

„Sportközpont” területének terve (M=1:500)
Saját készítésű terv

MEGOLDÁSOK - RÉSZLETEK

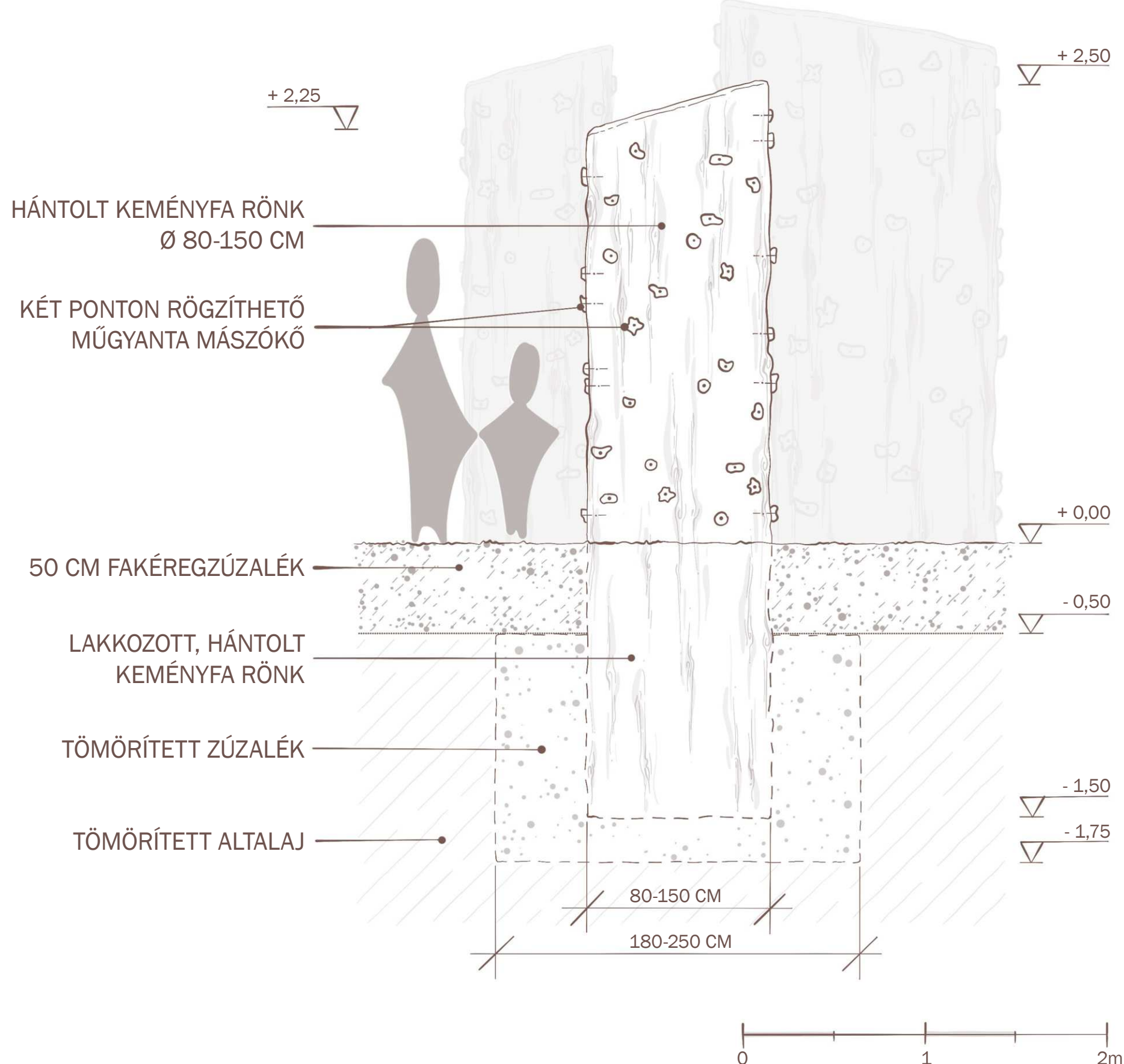
- R1 STABILIZÁLT SZÓRT BURKOLAT**
- 5 cm vízzel kötött szórt burkolat tömörítve
 - 8 cm UNZ 4/11
 - 1 rtg. geotextília 100g/m²
 - 8 cm UNZ 11/22
 - 1 rtg. geotextília 100g/m²
 - 20 cm UNZ 20/25
 - 1 rtg. geotextília 100g/m²
 - tömörített teherbíró altalaj (Try=90%)

- R2 GUMIBURKOLAT**
- 1 cm EPDM réteg RAL 2004
 - 3 cm SBR gumiörlemény
 - 10 cm C16 vasbeton alap (4mm vasalat)
 - 10 cm UNZ 11/22
 - 1 rtg. geotextília 100g/m²
 - tömörített teherbíró altalaj (Try=90%)

- R3 ÜTÉSCSILLAPÍTÓ MULCS BURKOLAT**
- 50 cm 5-30 mm szemcsenagyságú, tiszta, homogén szerkezetű fakéregzúzalék
 - 1 rtg. geotextília 100g/m²
 - tömörített teherbíró altalaj (Try=90%)

- A1 SZEGÉLY**
- horganyzott rozsdamentes fémszegély (4mm vastag)
 - 25 cm C8/10 FN beton sávalap
 - 5 cm UNZ 11/22
 - 1 rtg. geotextília 100g/m²
 - tömörített teherbíró altalaj (Try=90%)

- A2 SZEGÉLY**
- horganyzott rozsdamentes fémszegély (4mm vastag)
 - 40 cm C8/10 FN beton sávalap
 - 10 cm UNZ 11/22
 - 1 rtg. geotextília 100g/m²
 - tömörített teherbíró altalaj (Try=90%)

A Főti Károlyi Kastély park és Gyermekváros történeti kutatása és revitalizációs terve | Kiemelt tervezési terület - „Történeti magterület”

SAJBEN ANGELIKA PANNA | FFU6NL | KERTMŰVÉSZETI ÉS KERTÉPÍTÉSZETI TANSZÉK | TÁJÉPÍTÉSZETI, TELEPÜLÉSTERVEZÉSI ÉS DÍSKERTÉSZETI INTÉZET | KONZULENS: DR. GECSÉNÉ DR. TAR IMOLA

ELHELYEZKEDÉS - TERVEZÉSI TERÜLET

A történeti magterület a kastély épület és a felső-tó közötti területen került kialakításra. Az utak szerkezetét a kataszteri térképen látható nyomvonal határozta meg, azonban elsősorban azok az átkötések lettek helyreállítva, amelyeket kapcsolatok, vagy növényfoltok indokoltak. Ezzel egy nagyvonalúbb vonalvezetés alakult ki, mely teret ad a nyílt gyepek szabad használatára. A meglévő útvonalakból is maradtak meg szakaszok, mivel az autóval történő közlekedésnek is teret kellett biztosítani.

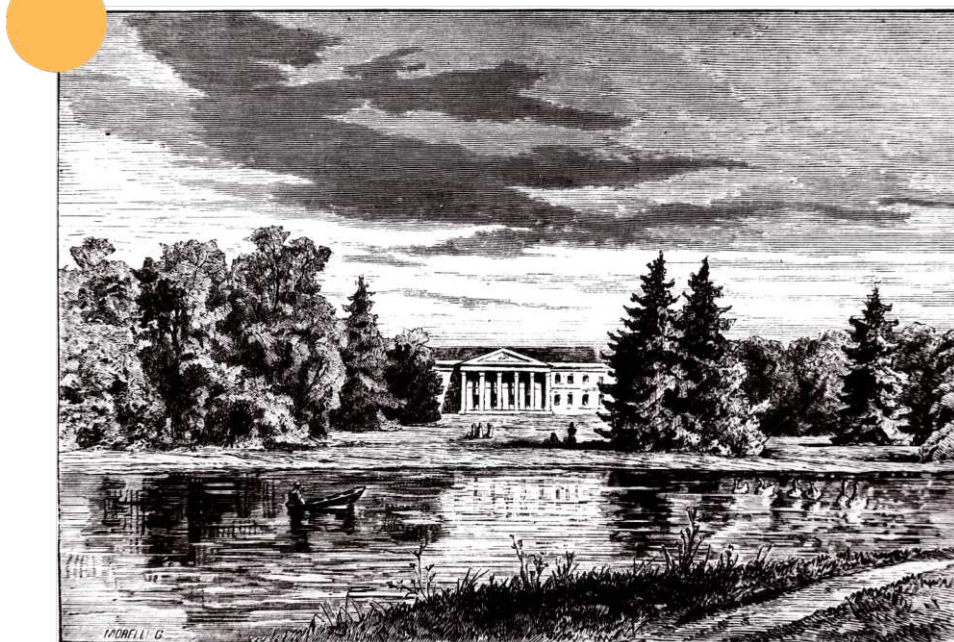
Ezen a központi területen történt a legnagyobb mértékű beavatkozás a faállomány tekintetében. A területen egykor megtalálható látványtengelyek visszaállítása, valamint a szerkezet lazítása érdekében. Azon helyeken, ahol a látványkapcsolatok megnyitása miatt nyiladékok alakítottak ki, a faegyedek kevésbé voltak értékesek, többségük invazív faj volt.

„... a kis Sakos által táplált tava pompás tükrével, sárgán kinyíló újjal, az ezüst hárshéjára s a tükrével fényű sötétzöldje közt pompás változatban festő ligeteinek tömbjeivel, s a távolban elötünő kastély meggett a vidéket uráló Somlyóhegygyel ... „

/Ismeretlen szerző: A Főti kastély. Vasárnapi Újság (1877. november 25.)/

Gévaý Béla: A főti Károlyi-kastély, a park az északnyugati veranda feljárattól (1877)
Károlyi család saját gyűjteménye

Morelli Gusztáv: „A főti parkból” (1877)
Károlyi család saját gyűjteménye

- MEGLÉVŐ FÁK
- MEGLÉVŐ ERDŐ
- TERVEZETT FÁK
- CSERJÉK
- ÉVELŐÁGYÁS
- GYEP
- ASZFALTBURKOLAT
- STABILIZER BURKOLAT
- STABILIZÁLT SZÓRT BURKOLAT
- TERVEZETT PADOK
- SZÖKŐKÚT ÉS RÓMAI KÖVEK
- SZOBOR

0 5 10 20m

A park legmagasabb pontján áll a Károlyi kastély, amely a történeti magterület „szívének” tekinthető. Konceptiótervben is kiemelt területként kezeltem épület környékét.

A kastélyt természetes kötőanyaggal stabilizált világos színű szórt burkolat veszi körbe a déli oldalról, ezzel kiemelve a történetiségét a helynek és az épületre helyezve a fókusz.

A kastély déli homlokzata elé egy historizáló virággyűrű került, amely formailag megidéz az egykoron itt elterülő ágyást. Pótlásra került egy fa is az épület főhomlokzata előtt, amelynek fontos történeti szerepe van, a szimmetria megteremtésének szempontjából.

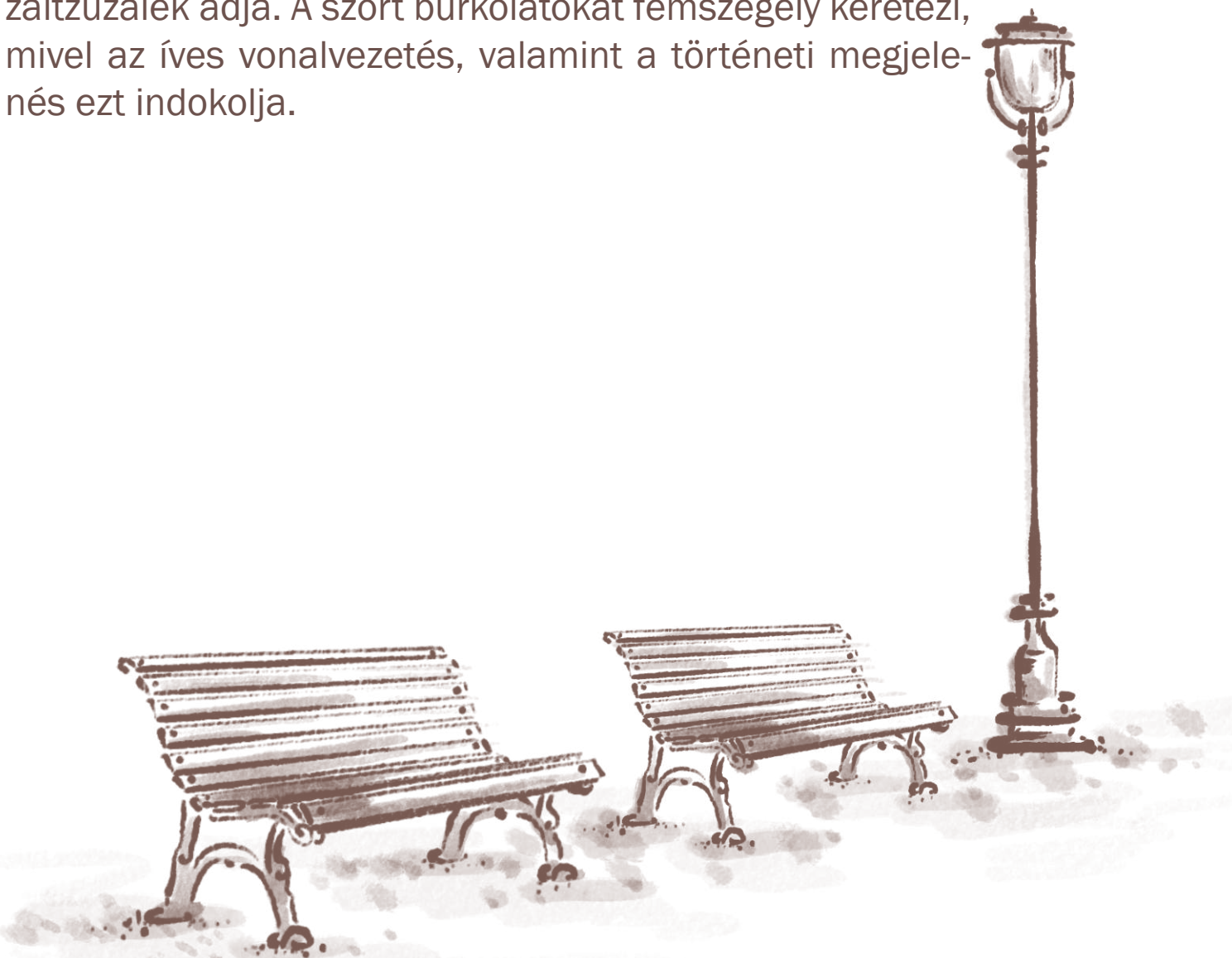
Az épület nyugati szárnya egy terasszal nyílik a park irányába. A teraszról levezető lépcsőkar lábánál két ágyás került helyreállításra, amelyben örökzöld nyírt cserjék, rózsák és évelők kaptak helyet. A teraszról leérkezve a burkolatot követő nagy nyílt gyepterületen további két historizáló ágyás található, melyek szintén formavilágukban idézik meg az egykori ágyásokat. A tisztás közepén egy ezüsthárs (*Tilia tomentosa*) áll, amely a látványtengely záró elemeként szolgál.

A keleti oldalon egy nagyobb zöldfelületben áll egy szökőkút, amely körül római korból fennmaradó köveket helyeztek el. A területen kialakításra került egy nagyobb évelőágyás, valamint virágos és örökzöld cserjék tagolják a területet.

A kastély belső udvarában a meglévő növényzet került kiegészítésre új örökzöld gömbre nyírt cserjékkel, rózsákkal, valamint évelőágyással.

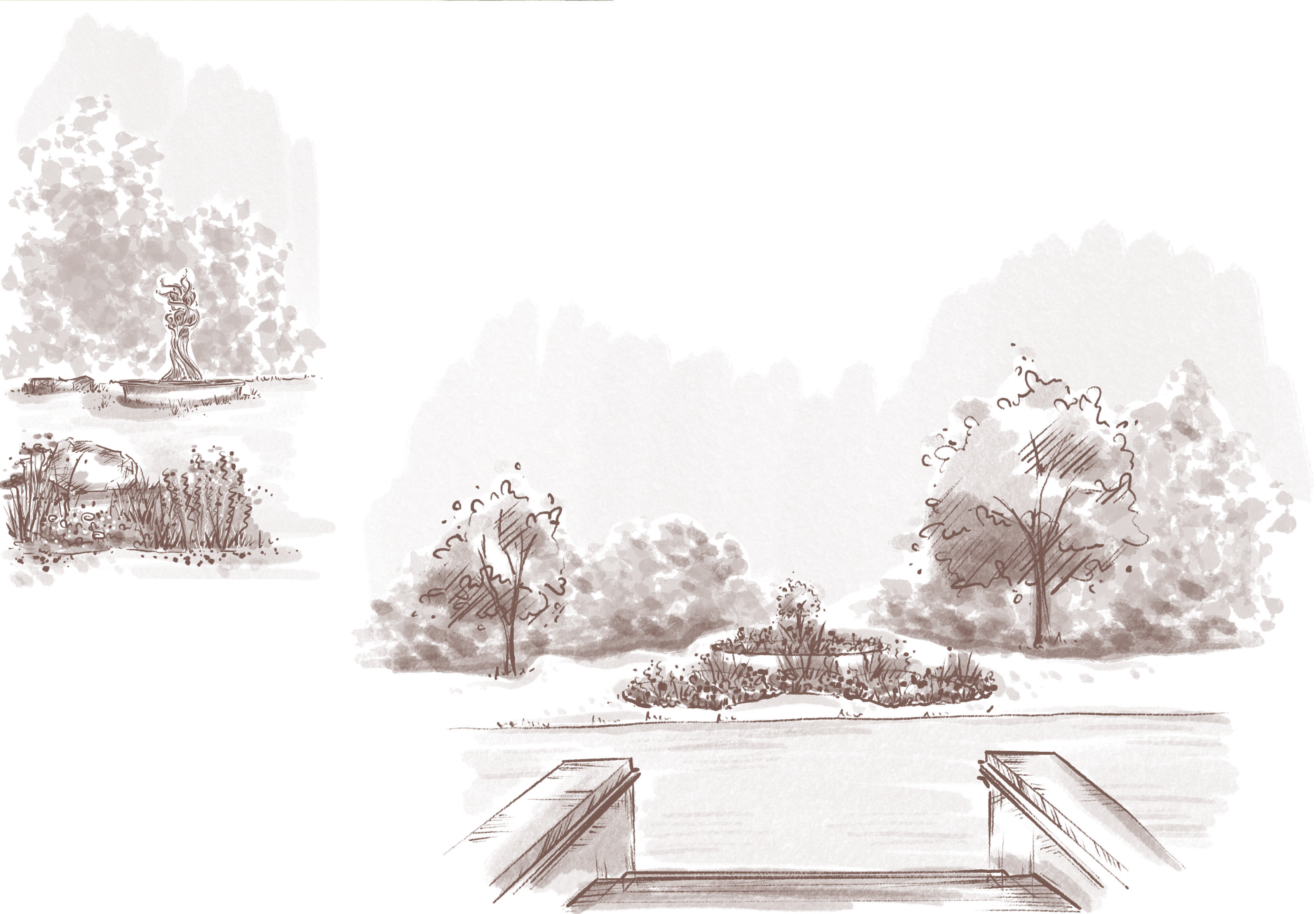
KISARCHITEKTÚTÁK ÉS BURKOLATOK

A kastélyhoz a főbejárártól egy aszfaltburkolatú út vezet fel, a kastély előtt azonban a burkolat természetes kötőanyaggal stabilizált világos színű szórt burkolatra vált. Ez az épület történeti megjelenéséhez jobban illeszkedik, mégis egy szilárd járófelületet biztosít. Alapozása vízáteresztő kialakítást kap, amelynek, valamint a lejtésirányoknak köszönhetően a csapadékvíz helyben a talajba tud elszivárogni. A kerti ösvények szórt burkolatát döngölt kis frakciójú bazaltzúzalék adja. A szórt burkolatokat fémszegély keretezi, mivel az íves vonalvezetés, valamint a történeti megjelenés ezt indokolja.

Tervezett kisarchitektúrák jellege
Saját készítésű ábra

A kastély környékére kihelyezett padok, kandeláberes és egyéb kisarchitektúrák anyagukat tekintve fém és fa szerkezetek. Stílusukban a kastélyhoz illőek, de nem hivatkoznak rá.

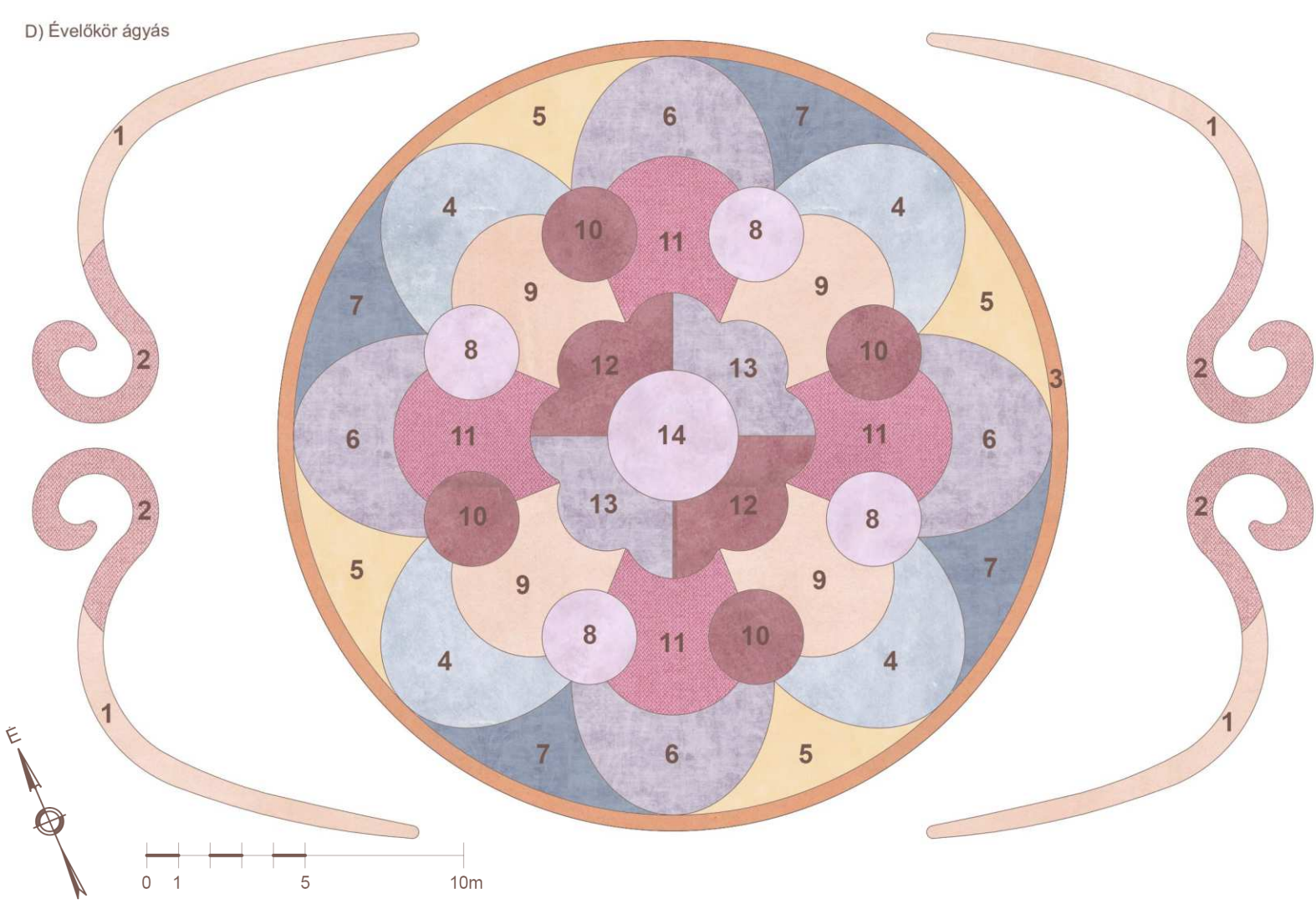
A Főti Károlyi Kastély park és Gyermekváros történeti kutatása és revitalizációs terve | Növényalkalmazási koncepció

SAJBEN ANGELIKA PANNA | FFU6NL | KERTMŰVÉSZETI ÉS KERTÉPÍTÉSZETI TANSZÉK | TÁJÉPÍTÉSZETI, TELEPÜLÉSTERVEZÉSI ÉS DÍSKERTÉSZETI INTÉZET | KONZULENS: DR. GECSÉNÉ DR. TAR IMOLA

NÖVÉNYALKALMAZÁS

A növényalkalmazásnál fontos szempontnak tartottam, hogy a tervezett növényanyag vázát a helyi vegetáció fajai adják, ki-egészülve a tájképi kertekre jellemző különleges egyedekkel. Fót települése a Pesti hordalékkúp-síkság kistájba tartozik. A helyiség potenciális vegetációjának összetevői a nyílt homokpuszta gyepek, a homoki sztyepprétek, homoki tölgyesek, ártéri ligeterdők, mocsarak, kontinentális molyhos tölgyesek és tatárjuharos lösztölgyesek. A Somlyó-hegy környékén a nyáras-bo-rókás vegetáció a jellemző, így ez a társulás is potenciálisan megidézhető fajaiban a kastélyparkban. További fontos elve volt a tervezésnek a történeti kutatás során felmerült fajták feltérképezése és kerti kompozícióba integrálása.

KASTÉLY FŐHOMLOKZATA ELŐTTI DÍSZES ÉVELŐÁGYÁSÁNAK KIÜLTETÉSI TERVE

D. (566,22m2)	folt m ²	Latin név	arány	rész m ²	db/folt
1	9,79	Helianthemum 'Ben Fhada' Dianthus gratianopolitanus 'Pink Jewel' Phlox subulata Stipa tenuissima Echinacea 'Flamingo' Crocus speciosus (őszi) Narcissus 'Tahiti'	20% 10% 15% 30% 25% 40% 40%	1,96 0,98 1,47 2,94 2,45 3,92 3,92	39 20 29 18 10 78 23
2	8,83	Dianthus gratianopolitanus 'Pink Jewel' Gypsophila repens 'Filou Rose' Crocus speciosus (őszi)	30% 70% 40%	2,65 6,18 3,53	53 124 71
3	38,49	Helianthemum 'Ben Fhada' Gaillardia aristata 'Fire Wheels' Helianthemum 'The Bride' Stipa tenuissima Crocus vernus (tavaszi)	20% 30% 20% 30% 20%	7,70 11,55 7,70 11,55 7,70	154 92 62 92 154
4	18,05	Gaillardia aristata 'Fire Wheels' Phlox subulata Calamintha nepeta 'Blue Cloud' Stipa tenuissima Origanum vulgare 'Country Cream' Gaura lindheimeri 'Sparkle White'	10% 10% 20% 25% 15% 20%	1,81 1,81 3,61 4,51 2,71 3,61	14 36 22 27 22 18
5	10,35	Gaillardia aristata 'Fire Wheels' Origanum vulgare 'Country Cream' Stipa tenuissima Narcissus 'Flower Record'	40% 30% 30% 60%	4,14 3,11 3,11 6,21	33 25 19 37

6	18,05	Salvia officinalis Geranium sanguineum 'Tiny Monster' Achillea millefolium 'Sunny Seduction' Echinacea 'Meteor Pink' Pennisetum alpecuroides 'Hameln' Echinops ritro	10% 15% 15% 30% 20% 10%	1,81 2,71 2,71 5,42 3,61 1,81	9 14 14 22 18 11
7	10,35	Salvia officinalis 'Tricolor' Calamintha nepeta 'Blue Cloud' Helictotricon sempervirens Gypsophila paniculata 'Festival White Flare' Narcissus 'Tahiti'	20% 20% 30% 30% 60%	2,07 2,07 3,11 3,11 6,21	14 12 19 19 37
8	7,07	Perovskia atriplicifolia 'Blue Spire' Pennisetum alpecuroides 'Hameln' Echinacea 'Aloha' Allium 'Millenium' Tulipa 'Dynamic Change'	30% 30% 40% 40% 30%	2,12 2,12 2,83 2,83 2,12	6 8 17 17 13
9	13,96	Helianthemum 'Ben Fhada' Dianthus gratianopolitanus 'Pink Jewel' Phlox subulata Stipa tenuissima Echinacea 'Flamingo' Crocus speciosus (őszi) Narcissus 'Tahiti'	10% 5% 10% 40% 35% 30% 50%	1,40 0,70 1,40 5,58 4,89 4,19 6,98	28 14 28 34 20 84 42
10	7,07	Phlomis russeliana Echinacea 'Aloha' Pennisetum alpecuroides 'Hameln' Verbena bonariensis 'Lollipop' Tulipa 'Red Princess' Tulipa 'Orange Princess'	30% 40% 30% 40% 40% 30%	2,12 2,83 2,12 2,83 2,83 2,12	8 17 11 17 17 13
11	13,96	Potentilla fruticosa 'Goldstar' Knautia macedonica 'Mars Midget' Rudbeckia fulgida var. Sullivantii 'Goldsturm' Phlomis russeliana Centaurea cyanus	10% 30% 40% 20% 30%	1,40 4,19 5,58 2,79 4,19	6 21 28 11 25
12	11,1	Salvia officinalis Geranium sanguineum 'Tiny Monster' Achillea millefolium 'Sunny Seduction' Echinacea 'Meteor Pink' Pennisetum alpecuroides 'Hameln' Echinops ritro	20% 10% 10% 15% 25% 20%	2,22 1,11 1,11 1,67 2,78 2,22	11 6 6 7 14 13
13	11,1	Gaillardia aristata 'Fire Wheels' Aubrieta x cultorum 'Fiona' Calamintha nepeta 'Blue Cloud' Stipa tenuissima Origanum vulgare 'Country Cream' Gaura lindheimeri 'Sparkle White'	15% 5% 20% 15% 20% 25%	1,67 0,56 2,22 1,67 2,22 2,78	13 11 13 10 18 14
14	13,41	Perovskia atriplicifolia 'Blue Spire' Pennisetum alpecuroides 'Hameln' Echinacea 'Aloha' Allium 'Millenium' Tulipa 'Dynamic Change'	30% 40% 30% 30% 50%	4,02 5,36 4,02 4,02 6,71	12 21 24 24 40

A kastély főhomlokzata elé tervezett historizáló virágágyás alaprajzi megjelenésében utal a történeti kialakításra, azonban növényanyagában egy biodiverz évelőanyagot terveztem hozzá. A könnyű fenntartás és a helyi adottságok tekintetében egy szárazságtűrő, tűző napsütést toleráló növényanyagot komponáltam.

A tervezett évelők között több díszfű, talajtakaró és hagymás dísnövény is megtalálható

Az ágyásba tízféle évelőkeverék került kiosztásra. A keverékek magasságukba eltérő összetételűek. A kör ágyásba került kiültetés rabatt típusú kialakítás mentén terveztem meg, úgy, hogy az ágyást körbejárva a szélektől a közepéig a növényanyag magassága fokozatosan növekedjen, néhol kisebb-nagyobb hullámzásokkal. A kört két oldalról indák övezik, amelyeknek növényanyaga egységes magasságú, de változatos összetételű.

Tervezett rabatt kiültetés jellege
Saját készítésű ábra

Tervezett évelőágy hangulati előképe

Helianthemum 'Ben Fhada'
Dianthus gratianopolitanus 'Pink Jewel'
Phlox subulata
Stipa tenuissima
Echinacea 'Flamingo'
Crocus speciosus (őszi)
Narcissus 'Tahiti'

Dianthus gratianopolitanus 'Pink Jewel'
Gypsophila repens 'Filou Rose'
Crocus speciosus (őszi)

Helianthemum 'Ben Fhada'
Gaillardia aristata 'Fire Wheels'
Helianthemum 'The Bride'
Stipa tenuissima
Crocus vernus (tavaszi)

Gaillardia aristata 'Fire Wheels'
Phlox subulata
Calamintha nepeta 'Blue Cloud'
Stipa tenuissima
Origanum vulgare 'Country Cream'
Gaura lindheimeri 'Sparkle White'

Gaillardia aristata 'Fire Wheels'
Origanum vulgare 'Country Cream'
Stipa tenuissima
Narcissus 'Flower Record'

Salvia officinalis
Geranium sanguineum 'Tiny Monster'
Achillea millefolium 'Sunny Seduction'
Echinacea 'Meteor Pink'
Pennisetum alpecuroides 'Hameln'
Echinops ritro

Salvia officinalis 'Tricolor'
Calamintha nepeta 'Blue Cloud'
Helictotricon sempervirens
Gypsophila paniculata 'Festival White Flare'
Narcissus 'Tahiti'

Perovskia atriplicifolia 'Blue Spire'
Pennisetum alpecuroides 'Hameln'
Echinacea 'Aloha'
Allium 'Millenium'
Tulipa 'Dynamic Change'

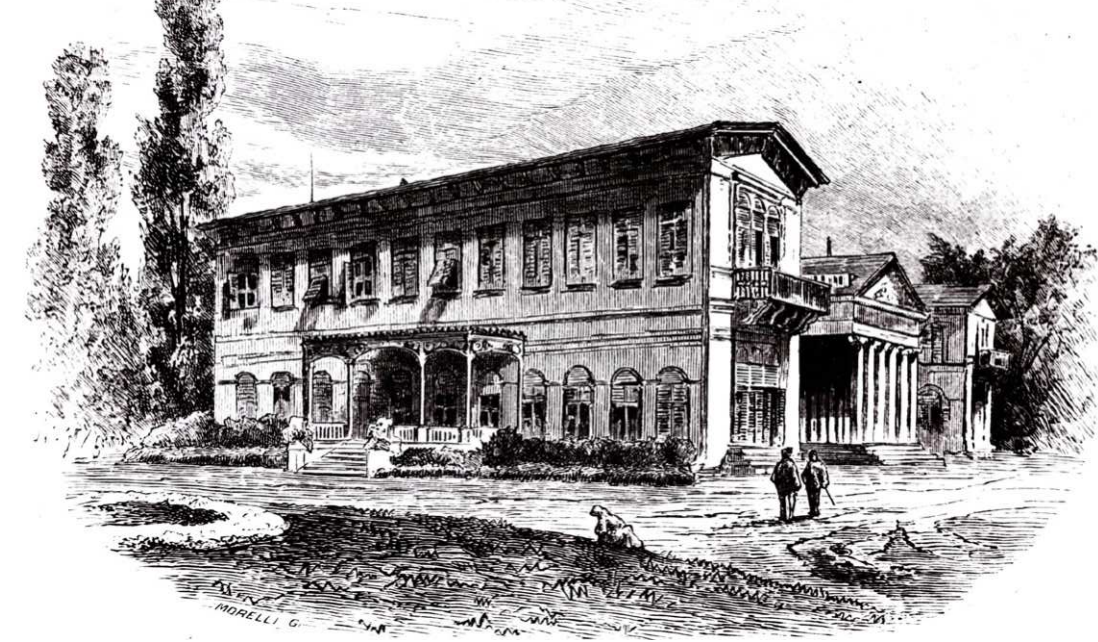
Phlomis russeliana
Echinacea 'Aloha'
Pennisetum alpecuroides 'Hameln'
Verbena bonariensis 'Lollipop'
Tulipa 'Red Princess'
Tulipa 'Orange Princess'

Potentilla fruticosa 'Goldstar'
Knautia macedonica 'Mars Midget'
Rudbeckia fulgida var. Sullivantii 'Goldsturm'
Phlomis russeliana
Centaurea cyanus

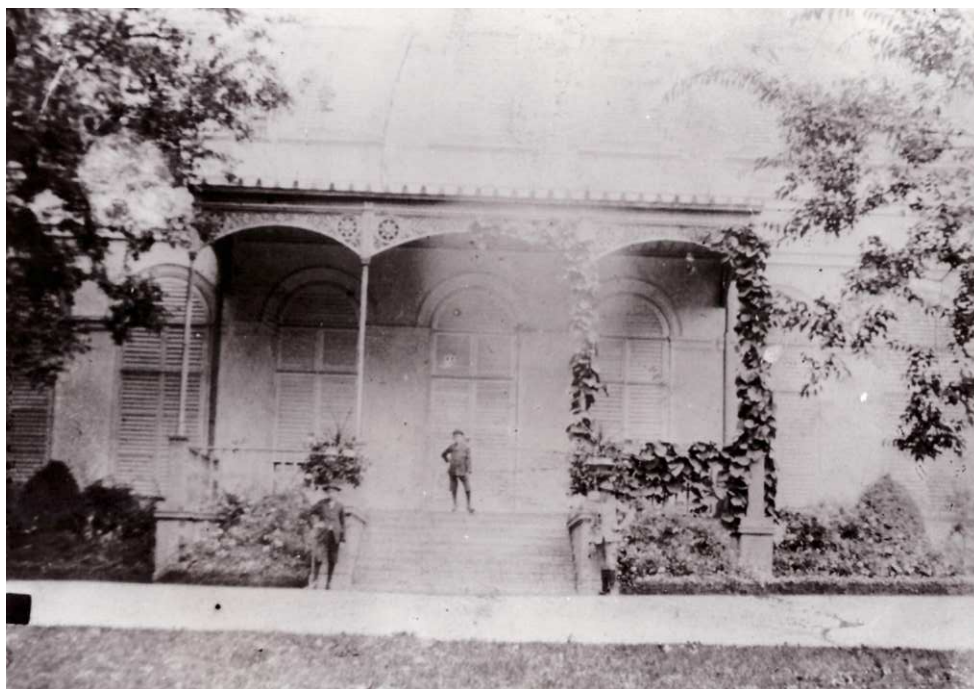
KIÜLTETÉSEK TÖRTÉNETI ALÁTÁMASZTÁSA

Gévay Béla: „Kastély főhomlokzata és virágkiültetés” (1877)
Károlyi család saját gyűjteménye

Morelli Gusztáv: „A főti kastély” (1877)
Károlyi család saját gyűjteménye

„A főti Károlyi-kastély, veranda a kastély északnyugati homlokzata előtt” (1915 körül)
Károlyi család saját gyűjteménye

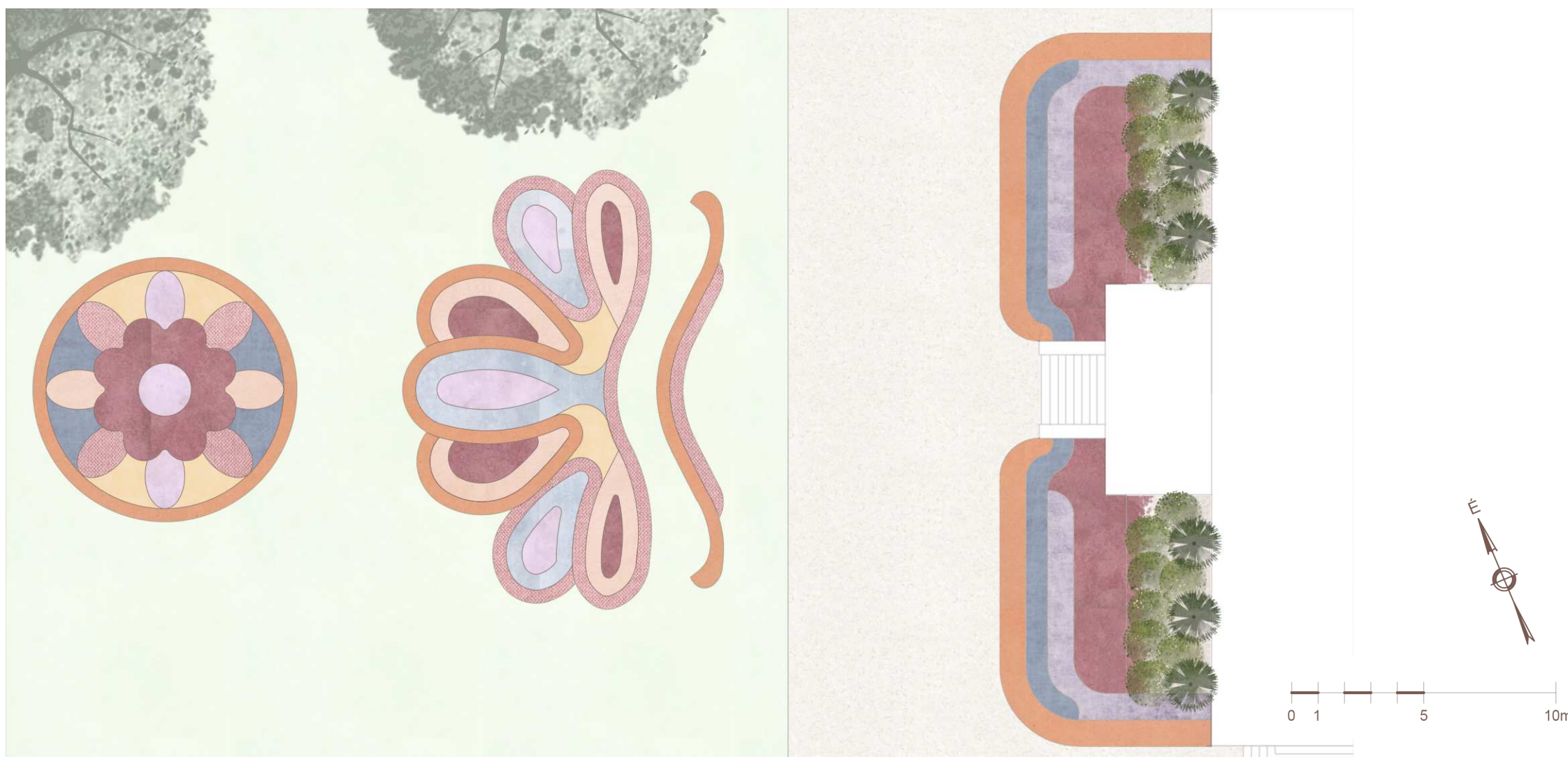

Gévay Béla: „A főti Károlyi-kastély, a park az északnyugati veranda feljártatójától” (1877)
Károlyi család saját gyűjteménye

„Különösen a mindig nyílt kert, melyre a kastély homlokzata szolgál, bizonyosan mindenkinek sok gyönyört fog nyújtani. A fasorok és fásportok, a tő s a virágágyak az tanúsítják, hogy különös gondot fordítanak a kertre.”

/Hunfalvy János: Magyarország és Erdély eredeti képekben.(1856)/

KASTÉLY NYUGATI SZÁRNYA ELŐTTI KIÜLTETÉS

A kastély északnyugati szárnya előtt két ágyás kapott helyet, amelyek fémszegéllyel vannak határolva. Növényanyagukat illetően a mai kor igényeinek és elveinek megfelelően vegyes évelőkkel vannak kiültetve. A terasz lépcsősora melletti két ágyás szintén fémszegéllyel határolt. Az épület tövében a fellelt képi anyagok tartalmának megfelelően három-három örökzöld, kúpra nyírt *Lonicera nitida* 'Elegant' található, amely elé nyolc-nyolc tő *Rosa* 'Cottage Rose' és *Rosa* 'The Dark Lady' került. Az évelők és cserjék alá mulcs terítés javasolt, ezáltal megelőzve a túlzott elgyomosodást, valamint elősegítve a talaj nedvességének megőrzését.

Acer campestre

Cornus sericea 'Flaviramea'

Liriodendron tulipifera

Liquidambar styraciflua
Saját készítésű fényképek